

საქართველო

ფასი | ღირსი

გვესმოდით

«დემოკრატიის უუქურის» გარემო სიკვდილის აჩრდილი დაქრნის 8

ნასვამა პოლიციელებმა XI კლასელი ალანის სიდიდან გადავიდეს 7

290 ჰექტარი ქართული მიწა აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე 10 აღმოჩნდა

მთავრობამ ანაკლიის მკვიდრს 40 ჰექტარი მიწა წაართვა 11

გულბათ რცხილაძე: სად გიორგი თარგამაძე და სად... 13 ქრისტიანობა ან დემოკრატია?!

14 აბაშის ექსპერი-მენტიდან ტრანსპენსტიტ ქროსეაგაძე

ვიშაღიდაკალი ტელეარხების მკუთხაღიდაკალი 16 ეთერი

როგორ დავალა 29 აშერიკამ საკუთარი ჩავოლუსია

ვაშინგტონმა სააკაშვილს «ყვითელი» აუნთო

4

ქართულმა საზოგადოებამ მშვენივრად იცის, რომ ყოველივე ეს არა მხოლოდ 2010 წელს, არამედ 2008-2009-ში და უფრო ადრეც ხდებოდა, მაგრამ სახელმწიფო დეპარტამენტის შეფასებები მაშინ გაცილებით რბილი იყო. საუბარი „გარკვეულ პროგრესზე“ მოხსენებაში დღესაც არის, თუმცა უარყოფითი მომენტები გაცილებით უფრო გამოკვეთილი გახდა. თანაც, ჯონ ბასის კომენტარში აღნიშნული მოხსენების გამოქვეყნებასთან დაკავშირებით, რომელიც აშშ-ის საელჩო 9 აპრილს გაავრცელა, სააკაშვილის ხელისუფლებისთვის ფრიად ავისმომასწავლებელი ნოტები გაიხმა.

სიგარეტზე ერთადერთ ეგზეგლარსა საიდუმლოდ ქვეყნდება პირველად

1989 წლის 8 აპრილის დასრული სსრკის საიდუმლო რეჟიმი 18

Протокол	Секретно
Заседания Совета Обороня СССР от 8-го апреля 1989 г.	экс. № 1
Члены Совета Обороня СССР по состоянию на 8-ое апреля 1989 г.	
1. Патиашвили Д.И. - первый секретарь ЦК КП Грузии	
2. Никольский Б.В. - второй секретарь ЦК КП Грузии	
3. Черказия О.Е. - Председатель Президиума Верховного Совета СССР	
4. Чхеидзе З.А. - Председатель СМ СССР	
5. Гумбаридзе Г.Гр. - Председатель КБ СССР	
6. Шарашенидзе - Военком СССР	
секретарь СО - Георгадзе П.И. - помощник первого секретаря ЦК КП Грузии	
На заседании СО СССР присутствовали:	
члены СО - Патиашвили Д.И., Никольский Б.В., Черказия О.Е., Чхеидзе З.А., Гумбаридзе Г.Гр., секретарь Совета обороня СССР - Георгадзе П.И.	
Другие: - Коцетов К.А. - генерал армии - Зам. МО	
Родионов И.И. - генерал-полковник - Ком.Зак.ВО,	
Новиков А.И. - генерал-лейтенант - чл.ВС ЗакВО,	
Горгодзе Ш.В. - Мин.ВД СССР	
Карандзе А.Г. - Пред.Верх.суда СССР	
Шарашенидзе В.А. - Мин.Вст. СССР	
Шошешвили Н.ХВ. - Первый зам.прокур.СССР	

თ. ე. ჩერქეზია - წინადადება შემოაქვს, შემოღებულ იქნას განსაკუთრებული მდგომარეობა, ღამის საათებში მოახდინონ მთავრობის სახლისა და ტელე-რადიოს დეზლოკირება. ლიდერები დააპატიმრონ.

გ. გ. გუმბარაძე - დაამატა, რომ აპროცელებენ ხმებს, თითქმის 14 აპრილს არაფორმალური აპირებენ, გაუსწორდნენ კომუნისტებს.

ზ. ა. ჩხეიძე - ჯ.ი. პატიშვილს ურჩია, არ გამოვიდეს მომიტინგეთა წინაშე, ეს უშედეგო იქნება, მას არავინ მოუსმენს, ხოლო ამის შემდგომ მოედინს განსაზღვრულ კალის გამოყენება აღქმული იქნება, როგორც მთავრობისა და პირველი მდივნის მხრიდან შურისძიება.

შ. გ. გორგოძე - განაცხადა, რომ, თუ დაუწყონებელივ არ იქნება მიღებული ღონისძიებები წესრიგის დასამყარებლად, შემდეგ დაგვიანდება და მომავალში რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას ამ დაგვიანებას არ აპატიებენ. წამოაყენა წინადადება მომიტინგეთა ლიდერების დაუწყონებელივ დაპატიმრების შესახებ. ყველასი თუ არა, მას სიაში 30 ასეთი ჰყავს ჩანერილი, თუნდაც, — 9-10 ადამიანისა.

ქორიკიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

„რეკლამა გამოვიდა „FINANCIAL TIMES“-ის ევროპულ და ბრიტანულ გამოცემებში. გაზეთის გლობალურ გამოცემაში რეკლამის განთავსება მის ფასს 135 ათას 500 ფუნტ სტერლინგამდე გაზარდინდა (387 ათასი ლარი). იგივე რეკლამა გამოქვეყნდა „WALL STREET JOURNAL“-ის მე-7 გვერდზე 28 იანვარს, სადაც, ფასების პრინციპის მიხედვით, რეკლამის მთელ გვერდზე განთავსება 345 ათას 662 ამერიკული დოლარი (614 ათასი ლარი) ჯდება, და, ასევე, „ECONOMIST“-ში — 90 ათას 900 ფუნტი სტერლინგი (260 ათასი ლარი)“

ალბათ, აშშ-ის სახელმწიფო

მიხეილ სააკაშვილმა საქართველოს მთავრობის დაკვეთით დაბეჭდილი რეკლამა «Financial Times»-ის უფასოდ გაასაღა

აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშის მიხედვით, საქართველოს მთავრობაში კორუფციის პრობლემაა. ანგარიშში ერთ დროს „დემოკრატიის შუქურად“ სახელდებულ საქართველო ადამიანის უფლებების დაცვის თვალსაზრისითაც მკვეთრად გაკრიტიკებული საქართველოს ხელისუფლება კი საგარეო საქმეთა მინისტრის — ნინო კალანდაძის პირით აცხადებს, რომ ანგარიშის ნაწილს ქართული მხარე არ ეთანხმება... არადა, სააკაშვილის ხელისუფლება უმაღლეს დონეზე იმ „რეიტინგებს“ და „შეფასებებს“, რომელთა თანახმადაც საქართველო კორუფციასთან მებრძოლ ნომერ პირველ ქვეყნად და, ბიზნესის კეთების თვალსაზრისით, ყველაზე ხელსაყრელ სახელმწიფოდ იყო მიჩნეული. კალანდაძის ლოგიკით თუ ვიმსჯელებთ, ის სარეიტინგო კომპანიები, რომლებიც მაღალ ქულებს გვანიჭებენ, გაცილებით კომპეტენტურნი არიან, ვიდრე აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი... მსგავსი მიდგომა პარანოის აშკარა ნიშნებს შეიცავს.

— ანუ №1 არ არის კორუფციასთან ბრძოლაში?
— ანუ სააკაშვილმა არგუმენტად ჩვენი სარეკლამო მასალა მოიყვანა და არა — ამ გაზეთის პოზიცია.
— ეს ცალმხრივი განცხადებაა. მოხსენებაში საუბარი იყო, რომ საქართველო არის კორუფციასთან მებრძოლი №1 ქვეყანა და ამის მაგალითად მოიყვანა ამ გაზეთში დაბეჭდილი სტატია. თუ ვინმე ფიქრობს, რომ ეს ასე არ არის, კარგი იქნება, თუ წარმოადგენს ამ მასალას და ვნახავთ.
— ამ ორგანიზაციამ სწორედ ეს გაზეთი გადაათვალიერა და ამოიღო მასალა; ასევე — ფასები, თუ რა ღირს ამ გაზეთში სარეკლამო ფართი და ეს ინფორმაცია გამოაქვეყნა თავის ბლოგში (მათიას

სინამდვილეში ვითარება გაცილებით მძიმეა. ალბათ, გახსოვთ, ნლეულს პარლამენტში მოხსენებით გამოხატვისას პრეზიდენტი სააკაშვილი დეპუტატ ჩახვადეს რომ შეეკითხა: „თქვენს გამოსვლაში ელიტარული კორუფცია შვიდჯერ ახსენეთ და, იქნებ, ფაქტობრივად ისაა უბრალოდ, რომ არიან პარლამენტარები, მინისტრები და მაჩვენებელი რომელიმე კორუფციარა?“. ჩახვადეს ამ კითხვას პასუხი არ ჰქონდა, სამაგიეროდ ეს პასუხი აღმოაჩნდა სახელმწიფო დეპარტამენტის და მთავრობის კომუნიკაციების განყოფილებაში. სააკაშვილი მთავრობაში სხადანო. სამწუხაროდ, არაადეკვატური ვითარება განთქმულ ჩვენს პრეზიდენტს ამ მითითებულადანაც არაადეკვატური დასკვნები გამოაქვს და მიაჩნია, რომ პიარით და ბიუჯეტით დაფინანსებული სარეკლამო წერილებით ამჯერადაც ადვილად გავა ფონს. „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ პრეზიდენტის ყოველწლიური მიმართვა გადაამოწმა და მათიას ჰუტის წერილი გამოაქვეყნა (17.02.2011): პრეზიდენტმა სააკაშვილმა 11 თებერვალს, პარლამენტში გამოსვლისას, თავის ყოველწლიურ მიმართვაში აღნიშნა, რომ „Financial Times“-მა სა-

რეიტინგი?! არა, — რეკლამა!

ქართველო კორუფციასთან მებრძოლ ნომერ პირველ ქვეყნად გამოაცხადა. ჩვენ შევამოწმეთ „Financial Times“-ის როგორც ონლაინ, ისე ბეჭდვითი გამოცემების არქივი და ვერ მოვძებნეთ პრეზიდენტის განცხადების დამადასტურებელი სტატია. პრეზიდენტი, სააკაშვილი, რომელიც რეკლამის, რომლის საფასურსაც საქართველო მთავრობამ გადაიხდა და რაც მიზანდასახული იქნა მისი ინვესტიციების მოზიდვას ისახავდა. 2011 წლის 28 იანვარს „Financial Times“-მა თავისი გამოცემის მე-7 გვერდი მთლიანად დაუთმო ზემოხსენებულ რეკლამას. „კორუფციასთან ბრძოლის თვალსაზრისით, საქართველო — მსოფლიოში №1-ია,“ — აცხადებს რეკლამა. რეკლამის ფასი, „Financial Times“-ის ფასების პრეზიდენტის თანახმად, საგარეო უფროსი, 99 ათას 600 ფუნტი სტერლინგია, რაც დაახლოებით 282 ათასი ლარია. რეკლამა გამოვიდა „FINANCIAL TIMES“-ის ევროპულ და ბრიტანულ გამოცემებში. გაზეთის ფასი, „Financial Times“-ში გათვალისწინებული მასალაში, საქართველო კორუფციასთან ბრძოლაში №1 ქვეყნად არის დასახელებული, ორგანიზაციამ „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ გადაამოწმა ეს ინფორმაცია და აღმოჩნდა, რომ ამ გაზეთს აქვს დაბეჭდილი მხოლოდ სარეკლამო მასალა, სადაც ამაზე საუბრობს.

ლაშის განთავსება მის ფასს 135 ათას 500 ფუნტ სტერლინგამდე გაზარდინდა (387 ათასი ლარი). იგივე რეკლამა გამოქვეყნდა „WALL STREET JOURNAL“-ის მე-7 გვერდზე 28 იანვარს, სადაც, ფასების პრინციპის მიხედვით, რეკლამის მთელ გვერდზე განთავსება 345 ათას 662 ამერიკული დოლარი (614 ათასი ლარი) ჯდება, და, ასევე, „ECONOMIST“-ში (90 ათას 900 ფუნტი სტერლინგი, 260 ათასი ლარი). „საქართველო და მსოფლიოს“ აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი, დეპუტატი მანუჩარ ბაქრაძე ესაუბრა. — ბატონო ვახტანგ, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა მოხსენებაში განაცხადა, რომ გაზეთ „Financial Times“-ში გათვალისწინებული მასალაში, საქართველო კორუფციასთან ბრძოლაში №1 ქვეყნად არის დასახელებული, ორგანიზაციამ „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ გადაამოწმა ეს ინფორმაცია და აღმოჩნდა, რომ ამ გაზეთს აქვს დაბეჭდილი მხოლოდ სარეკლამო მასალა, სადაც ამაზე საუბრობს.

საუბრობენ, არ ვიცი. — ბატონო ვახტანგ, მსოფლიო ბანკზე დაყრდნობით გამოქვეყნდა ახალი ანგარიში, რომ საქართველოში კორუფცია არსებობს. — არ მინახავს და არც მგონია, სიმართლეს შეესაბამებოდეს. — აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშს ვგულისხმობ. — აშშ-შიც არსებობს კორუფცია, ევროპაშიც და ყველგან. თქვენსა, სადაც კორუფციის დონე ნულია, არ არსებობს. თუ ამას გულისხმობთ, დაბალი დონეა. ბოლო ექვსი თვის მონაცემებს რომ გადავხედოთ, ვნახავთ, რომ ძალიან ბევრი ადამიანი, ჩვენსა და საუბედროდ, დაკავებულია ქრთამის აღებისთვის. მთავარია ხელისუფლების პოლიტიკა, თორემ ცალკეულმა სახელმწიფო მოხელეებმა შეიძლება აიღონ კიდევ ქრთამი. — საქართველო და მსოფლიო დაუკავშირდა „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ აღმასრულებელ დირექტორს მკბ გულუსას. — ქალბატონო ეკა, თქვენმა ორგანიზაციამ გამოაქვეყნა ინფორმაცია, რომ მიხეილ

საკაშვილმა რეკლამაში ქვეყნის მთავრობამ მილიონ ხუთას ორმოცდასამი ათასი (1.543.000) ლარი გადაიხდა

საკაშვილის მიერ საპარლამენტო მოხსენებაში მოყვანილი ფაქტები, რომ „Financial Times“-ში საქართველო კორუფციასთან ბრძოლის მხრივ №1 ქვეყნად დასახელდა, იყო სარეკლამო მასალა და არა — ამ გაზეთის მოსაზრება.

— ჩვენ გამოვაქვეყნეთ გლობალური კორუფციის ბარიომეტრის შედეგები გასული წლის დეკემბერში, სადაც გარკვეულ სფეროებში საქართველოს მთავრობას ძალიან დიდი მიღწევები აქვს ბიუროკრატიის დაბალ დონეზე კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლაში, ანუ ქრთამის მიცემა არ ხდება ბიუროკრატიის დაბალ დონეზე. საუბარი იყო, რომ ამ მიმართულებით პოლიციამ და სხვადასხვა უწყებებმა ძალიან კარგი შედეგი აჩვენეს, მაგრამ ეს იყო კვლევა მხოლოდ და მხოლოდ ბიუროკრატიის დაბალ დონეზე კორუფციის მაჩვენებლებთან დაკავშირებით. როდესაც ეს გამოქვეყნდა, საქართველოს მთავრობამ ჩვენი და ასევე სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების კვლევების საფუძველზე მოამზადა სარეკლამო მასალა, რომელიც განათავსა „Financial Times“-ში. ტექსტი შეთანხმებული იყო ჩვენთან, მასში მოცემული იყო კვლევების გამოვლენილი შედეგები და მონაცემები. იმისთვის, რომ ეს მასალა განთავსებულიყო „FINANCIAL TIMES“-ში, სახელმწიფო უფროსმა გადაიხდა, ანუ ის არ იყო უფასოდ განთავსებული მასალა. ზუსტად მასზე დაყრდნობით სააკაშვილმა რეკლამის განთავსება დაადასტურა. — ანუ თქვენ მიერ ჩატარებული კვლევები იყო ერთი ნაწილი, რომელიც მოხვდა ამ მასალაში? — დიახ, იქ სხვა ორგანიზაციების კვლევებიც იქნა მოხსენიებული. ჩვენი ორგანიზაციის კვლევის გამოყენება მასალის ტექსტში ჩვენთან შეთანხმებული იყო და ეს არ არის პრობლემა. პრობლემა არის ის, რომ ეს არ ყოფილა „Financial Times“-ის ყურნა-ლისტის მიერ მომზადებული, ეს იყო სარეკლამო მასალა, რომლის განთავსებაც საქართველოს მთავრობამ გადაიხდა გარკვეული თანხა.

სოფო პალაშვილი

P.S. კიდევ ერთ საინტერესო დეტალს მინდა მივაქციო მკითხველის ყურადღება: აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშის გამოქვეყნებისთანავე, საქართველოში ამერიკის ელჩმა ჯონ ბასმა გაავრცელა ვიდეომიმართვა, რომელშიც ქართული საზოგადოების ანგარიშში მოყვანილი ფაქტები განმარტა და მათ სწორედ ის ინტერპრეტაცია გაუკეთა, რასაც ვაშინგტონი გულისხმობდა. ვიდეომიმართვას, რომელიც ინგლისურ ენაზე ჩაინერა, დართული ჰქონდა თარგმანი ქართული ტიტრებით. ტიტრების დადება ამერიკელ დიპლომატს, როგორც ჩანს, იმისთვის დასჭირდა, რომ მინამდვილის, „იმედის“, „რუსთავი 2“-ისა და სხვა მიმდევრული ელემენტებისგან მისი სიტყვების არასწორი განმარტებისგან თავი დაეზღვიო. რაც მთავარია, ჯონ ბასმა თავისი ვიდეომიმართვა რატომღაც არაბული რეგულაციებითა და კადაფის რეჟიმთან სააკაშვილის ხელისუფლების ლამის პირდაპირი შედარებით დაასრულა.

www.geoworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

ქართულმა საზოგადოებამ გვხვინვრად იცის, რომ ყოველივე ეს არა მხოლოდ 2010 წელს, არამედ 2008-2009-ში დღე უფრო ადრეც ხდებოდა, მაგრამ სახელმწიფო დეპარტამენტის შეფასებები მაშინ გაცილებით რეალური იყო. საუბარი „ბარაკზე უკეთესი“ მოხსენებაში დღესაც არის, თუმცა უარყოფითი მომენტები გაცილებით უფრო გამოკვეთილი გახდა. თანაც, ჯონ ბასის კომენტარები აღნიშნული მოხსენების გამოქვეყნებასთან დაკავშირებით, რომელიც აშშ-ის საელჩომ 9 აპრილს გაავრცელა, სააკაშვილის ხელისუფლებისთვის ფრიალ ავისმომასწავებელი ნოტიები გაისმა.

გაეროზანდონი

ილია გომრე, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი:

მიხეილ სააკაშვილი, საქართველოს პრეზიდენტი:

ედუარდ შევარდნაძე, საქართველოს ექს-პრეზიდენტი:

ელვიზარ ჯაფარიძე, აკადემიკოსი:

სოზარ სუბარე, ქართული პარტიის თავმჯდომარე:

ვაშინგტონმა მიხეილ სააკაშვილს «ყვირთელი» აუნთო

ობამას ადმინისტრაციამ სააკაშვილის ხელისუფლებას ყური აუნთა და თავგასული ბავშვივით კუთხეში დააყენა. თუ ზედმეტ დიპლომატიურობას თავს დავანებებთ, ალბათ, სწორედ ასე შეიძლება ჩამოვყალიბოთ სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიში „საქართველოში ადამიანის უფლებების დაცვის შესახებ“ და აშშ-ის ელჩის — ჯონ ბასის შემდგომი ვიდეომიმართვის მოკლე შინაარსი. რატომ გააკეთა ეს ვაშინგტონმა? მას, ვინც მიიჩნევს, რომ მის ერთადერთ მიზანს საქართველოში ჰარმონიის დამკვიდრება წარმოადგენს, შეუძლია მომდევნო ტექსტის ნაკითხვისგან თავი შეიკავოს. ჩვენ კი შევეცადეთ, დავადგინოთ, თუ რატომ გაუჯავრდა ვაშინგტონი თავის „საყვარელ მოწაფეს“.

ლისწულაბისტვის ფრიალ ავისმომასწავებელი ნოტიები გაისმა. თუმცა, ვიდრე ამერიკელი დიპლომატის ვიდეომიმართვის განხილვას შევედგებით, ალბათ, ურიგო არ იქნება, ყურადღება ერთ გარემოებას მივაქციოთ: მისმა გამოსვლამ ქართულ პოლიტიკურ ელიტაში ძალიან დიდი რეზონანსი გამოიწვია, მედიასა და სოციალურ ქსელებში კი მას უამრავი კომენტარი მიეძღვნა. ჯონ ბასის ზოგიერთ ფრაზასთან, ცალკეულ სიტყვებთან დაკავშირებით ვრცელი და ცხარე დებატები გაიმართა, რადგან, როგორც ხელისუფლების მო-

აშშ საქართველოში ხელისუფლების გადაფორმატებას აპირებს, რათა ქვეყანაზე კონტროლი ვაშინგტონზე ორიენტირებულმა კლასმა შეინარჩუნოს

მხრეები, ისე მოწინააღმდეგეები მათ მიღმა ფარულ ქვეტექსტს ეძებდნენ, რომელიც საქართველოს მომავლისთვის მნიშვნელოვან, ლამის საკრავლურ, ინფორმაციას შეიცავდა. ეს ხდებოდა 9 აპრილს, დამოუკიდებლობის გამოცხადებიდან ზუსტად ოცი წლის თავზე და რადგან მძიმეც არ უნდა იყოს ამის თქმა, მთლიანობაში ეს სიტუაცია ძალიან სამარცხვინოდ გამოიყურებოდა. როდესაც უცხო ქვეყნის წარმომადგენლის სიტყვებს (ან მის უკან მდგომი სახელმწიფოს პოზიციას) ასეთი დიდი, განმსაზღვრელი მნიშვნელობა ენიჭება, შეუძლებელია ქვეყანას დამოუკიდებელი, ხოლო საზოგადოებას თავისუფალი ეწოდოს. ეს, ალბათ, თავისუფლების საპირისპირო მდგომარეობაა, ბანალური მონობაა. თუმცა, ვინაიდან ვაშინგტონის სიტყვას ჩვენი პოლიტიკური ელიტისთვის მართლაც განმსაზღვრელი მნიშვნელობა აქვს და ჯონ ბასის გამოცხადებული მოწინააღმდეგეების მათ მიღმა ფარულ ქვეტექსტს ეძებდნენ, რომელიც საქართველოს მომავლისთვის მნიშვნელოვან, ლამის საკრავლურ, ინფორმაციას შეიცავდა. ეს ხდებოდა 9 აპრილს, დამოუკიდებლობის გამოცხადებიდან ზუსტად ოცი წლის თავზე და რადგან მძიმეც არ უნდა იყოს ამის თქმა, მთლიანობაში ეს სიტუაცია ძალიან სამარცხვინოდ გამოიყურებოდა. როდესაც უცხო ქვეყნის წარმომადგენლის სიტყვებს (ან მის უკან მდგომი სახელმწიფოს პოზიციას) ასეთი დიდი, განმსაზღვრელი მნიშვნელობა ენიჭება, შეუძლებელია ქვეყანას დამოუკიდებელი, ხოლო საზოგადოებას თავისუფალი ეწოდოს. ეს, ალბათ, თავისუფლების საპირისპირო მდგომარეობაა, ბანალური მონობაა.

ჯონ ბასის განცხადებით №1: „მიგვაჩნია, რომ უფრო ძლიერი ქართული დემოკრატია საჭიროებს მაქსიმალურად კონკურენტულ გარემოს 2013 წლის საპარლამენტო და 2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებისთვის. ამიტომ საქართველოსთვის ჩვენი დახმარების დიდი ნაწილი (მათ შორის წელს ახალ ინვესტიციებად გამოყოფილი 60 მილიონი დოლარი) მიმართულია საარჩევნო რეფორმისა და კანონის უზენაესობის განმტკიცების, დამოუკიდებელი მედიისა და სამოქალაქო საზოგადოების დამკვიდრების მიზნების მხარდაჭერისკენ. აშშ-ის მალაჩი რან-

გის ოფიციალური პირები, ვიცე-პრეზიდენტისა და სახელმწიფო მდივნის ჩათვლით, საუბრობდნენ და კვლავ გააგრძელებენ საუბარს საქართველოს მთავრობის მალაჩი რანგის წარმომადგენლებთან დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების მდგომარეობის შესახებ საქართველოში.“ ეს არის სავესტით ნათელი პოზიცია საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით, თუმცა, შესაძლოა, ამ პასაჟის მიღმა იდგეს მონოდება პროდასავლურად განწყობილი ოპოზიციური ჯგუფებისა — უფრო აქტიურად იმოქმედონ იმ პირობებში, როდესაც აშშ-ის ოფიციალური დახმარება და პირადი უსაფრთხოების „ქოლგა“ მათ გარანტირებული ექნებოდათ. ის, საკმარისად, უნდა დასრულდეს ხელისუფლების ისეთი გადაფორმატებით, რომელსაც ძველად კონტროლს ვაშინგტონზე ორიენტირებულმა კლასმა შეინარჩუნოს

მინსკის ტერაქტთან დაკავშირებით რამდენიმე პირი დააკავეს

მინსკის მეტროში მომხდარ ტერაქტთან დაკავშირებით რამდენიმე პირი დააკავეს. ბელარუსის გენერალური პროკურორის მოადგილე ანდრეი შვედი არ აკონკრეტებს, არიან თუ არა ისინი ექვმთიანელები მეტრო „ოკტიაბრსკაიაში“ ასაფეთქებელი მოწყობილობის ამოქმედებაში. მინსკში, მეტრო „ოკტიაბრსკაიაში“ 11 აპრილს მომხდარი აფეთქების შედეგად 12 ადამიანი დაიღუპა, 149 – დაზარადა. აფეთქების სიმძლავრე 5-7 კილოგრამი ტროტილის ექვივალენტი შეადგინა. სამართალდამცავებმა მომხდარს ტერაქტის კვალიფიკაცია მისცეს.

ეგვიპტელ ადვოკატებს ექსპრეზიდენტის დასვა არ სურთ

ეგვიპტელი ადვოკატები ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტის — ჰოსნი მუმბარაქის დაცვაზე უარს აცხადებენ. მუმბარაქის უფლებებს ქაირის სასამართლოში ხუთი ბრიტანელი ადვოკატი დაიცავს. ეგვიპტის ყოფილ პრეზიდენტს ბრაზილი ედება ქვეყანაში მიმდინარე არეულობის დროს მომიტინგეებისთვის ცეცხლის გახსნის ბრძანების გაცემის გამო და მისი დამისი ოჯახის მიერ ქვეყნის სიმდიდრეების მითვისების გამო.

დღეს „ქრისტიან-დემოკრატებს“ წარმოადგენენ ის ადამიანები, რომლებიც განსვენებულმა ბაქრაძე პატარკაციშვილმა გამოქვეყნა, ჩააცვა, „მაკიაჟი“ გაუკეთა და „სახეებად“ აქცია, მებრამ რომორ დაუფასეს ამბავი? — ღალატით! მთელი მაუწყებლობა ხელოვნურად შეაჩერეს, ეს მათ სინდისზეა და ღმერთი არ აპატიებს. აღნიშნული ქმედება არა მარტო ბაქრაძე პატარკაციშვილის, არამედ მთელი საქართველოს ღალატი იყო.

სად გიორგი თარგამაძე და სად... ქრისტიანობა ან დემოკრატია?!

ღიბის მოვლენებს ქართული საზოგადოება აქამდე მხოლოდ მაყურებლის თვალთ შეზერდა, მაგრამ შექმნილი ვითარების ფონზე, შესაძლოა, ღიბაში ნატომ სახმელეთო ოპერაცია წამოიწყო და გამოიცხადებინათ არ არის, რომ ქართველები ამ მოვლენების უშუალო მონაწილეები გახდნენ. უფრო მეტიც, შესაძლოა, ქართველების სისხლი ამჯერად ღიბის ქვიშაზეც დაიღვაროს. რამდენად მოსალოდნელია ერაყისა და ავღანეთის შემდეგ ამჯერად ქართველები კადაფის პირისპირ ღიბაში აღმოჩნდნენ? ამ თემაზე გვესაუბრება ევრაზიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი, პოლიტოლოგი გულებათი რეზინაძე.

— ბატონო გულებათ, ქართველ ექსპერტებს შორის თქვენ, მგონი, ერთადერთი ხართ, ვინც სრულიად განსხვავებული კუთხით აფასებთ ღიბის მოვლენებს. სინამდვილეში რატომ აუმხედრდა ღიბის მოსახლეობა მუშარაფის კადაფის?

საქმეობა. სავსეა „სინდისა“ და „პერონი-ნიუსა“ გადაცემების დამკვეთთა ღიბის მოვლენებზე. კადაფი მხოლოდ 8-10 წლის წინათ დაუახლოვდა დასავლეთს. ეს იყო შერიგების სანდო ეტაპი, რომელსაც მათ შორის ნათესავთა დაკავშირებული კონტრაქტების გაფორმებაც მოჰყვა. ამ გზით დასავლეთის კომპანიების ნაწილი ღიბაში შევიდა. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, კადაფის თავიდან მოშორება მაინც ხელსაყრელი იყო დასავლეთისთვის. ის ხომ, მუხარაჟის მსგავსად, „დასავლეთის კაცი“ არ იყო და არც დასავლეთის ინტერესებს გააჩნობდა ღიბაში. სხვათა შორის, მუხარაჟე დასავლურმა პრესამ მხოლოდ მას შემდეგ ატყუა მთელი ისტორია — მუხარაჟი დიქტატორიაო, როცა მიხვდა, რომ მისი შენარჩუნება უკვე შეუძლებელი იყო, ამიტომ აღნიშნული რეჟიმის დაშლის ტალღაში ამერიკამ ღიბა ხელისუფლებას მოახვედრა.

ღიბაში ქართული ჯარის შესაძლო გამოყენებას საქართველოსთვის უმკაცრესი შედეგები მოჰყვება

— სხვათა შორის, სწორედ საამისო სიტუაცია მნიშვნელოვან როლს ასრულებს, თუმცა დასავლეთს ამით თავის შეწუხება ამ ეტაპზე არ სურს. მან განაცხადა, რომ ამერიკის შეიარაღებული ძალები ღიბის პროცესებში მონაწილეობას აღარ გააგრძელებს, მაგრამ საბრძოლო მზადყოფნაში მაინც არის. ოპერა ადმინისტრაციის კიდევ ერთი, ახალი პრობლემაა დამატება ნამდვილად არ სურს, მაშინ, როცა იგი სხვა პრობლემების წინაშე დგას, ყოველ შემთხვევაში, გარისკვას ჯერჯერობით ვერ ბედავს. დასავლეთს კადაფის იოლად მოცილება ჰქონდა ჩაფიქრებული და, რადგან ღიბის მნიშვნელოვანი სახმედრო ძალა არ გააჩნდა, ეგონა, რომ სუსტ მონინააღმდეგეზე ნაბრძოლეობა, მაგრამ მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

— თუკი სახმელეთო ოპერაცია განხორციელდა, ამერიკა კი შეიარაღებული ძალები გამოყენებაზე უარს აცხადებს, ნატოს დამატებითი სახმელეთო ძალები დასაწირდება. ამ ფონზე რამდენად შესაძლებელია, რომ ქართული ჯარი ღიბაში კადაფის წინააღმდეგ გამოიყენონ?

— საქართველოს ნატოში გაწევრიანება უკვე წარსულს ჩაბრუნდა. მიკვირს, ამაზე საუბარი როგორ არ რცხვენია ხელისუფლების წარმომადგენლებს. ეგვიტ არ იყოს, რომელი ჯარით უნდა დაეხმაროს საქართველო ნატოს? რა ჯარი ეს არის, რომ ღიბაში მონინააღმდეგეები შეამზინოს?

— ორი აზრი არ არსებობს, რომ ეს ინფორმაციები ყალბია. ღიბის მოსახლეობის ძირითადი მასა კადაფის მართლაც რომ ამხედრებოდა, დღეს იგი დიდი ხნის დამარცხებული იქნებოდა, მაგრამ ამის აღიარება დასავლეთს არ აწყობს. მას რატომაც ეგონა, მიმდინარე დამოკიდებულების ფონზე, კადაფს ჯერ სამხედრო ძალა შეეზღუდა, შემდეგ კი — მინისტრთა კაბინეტო, მაგრამ ამერიკის მოლოდინი, როგორც ხედავთ, არ გამართლდა. ეს ყველაფერი იმაზე მეტყველებს, რომ კადაფი ხალხის მასების თვალში მაინც ავტორიტეტულ ფიგურად რჩება, იგი საკმაოდ პოპულარულია და დღემდე აქვს საზოგადოების მხარდაჭერა.

— მაგრამ კადაფის დამარცხება ჯერჯერობით შეუძლებელი აღმოჩნდა... — დღეს არსებული ტენდენციით თუ ვიმსჯელებთ, კადაფის დამარცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუ ღიბა ერთიანად დაიბომბება და მიწასთან გასწორდება, ანდა იქ სახმელეთო სპეცოპერაციის განხორციელება დაიწყება.

— თუკი სახმელეთო ოპერაცია განხორციელდა, ამერიკის შეიარაღებული ძალები დასაწირდება. ამ ფონზე რამდენად შესაძლებელია, რომ ქართული ჯარი ღიბაში კადაფის წინააღმდეგ გამოიყენონ?

— საქართველოს ნატოში გაწევრიანება უკვე წარსულს ჩაბრუნდა. მიკვირს, ამაზე საუბარი როგორ არ რცხვენია ხელისუფლების წარმომადგენლებს. ეგვიტ არ იყოს, რომელი ჯარით უნდა დაეხმაროს საქართველო ნატოს? რა ჯარი ეს არის, რომ ღიბაში მონინააღმდეგეები შეამზინოს?

— „ენდიას“ ეს კვლევა არის მორიგი პროვოკაცია. ეს არის პირდაპირ ამერიკული ინსტიტუტები, რომლებსაც გინდა კოლონა დაარქვით და გინდა — საოკუპაციო ძალები. ალბათ, გახსოვთ, რა როლი შეასრულა 2008 წლის ვა-

ლიბია საკმაოდ რთული ქვეყანა და ანალიზის გაკეთებისას კლანური და ტომობრივი ფაქტორებიც გასათვალისწინებელია, რაზეც ქართველ ექსპერტებს საერთოდ წარმოადგინა არ აქვთ. საქართველოში მსოფლიო არაბული ზმინის წარმოშობას ბანინილავენ და ამას არაბისტიკას უწოდებენ. ასელო აღმოსავლეთის პროვლა-მატიკა პარტიული საზოგადოებისთვის და ვითომქვეყნარტაბისტების დღემდე უცხო სილად რჩება. ამიტომაცაა ლიბიის მშობლანებზე საპარტიული მცდარი შეხედულებები. მთარგმნის დაძირკვებული ე.წ. პოლიტოლოგებს პირი მოუღიამთ და, აზრზეც არ არიან, ისეთი დასკვნებს

დასავლეთი კადაფის სახმელეთო ოპერაციის გარეშე ვერ დაამარცხებს

ესაუბრა კაა რობაქია

მართალია, დღეს ინგლისური საერთაშორისო ენაა, მაგრამ ვერაპინი იტყვის, რა იქნება ნახევარი საუკუნის შემდეგ. გამორიცხული არაა, მისი ადგილი ჩინურმა ან ინდურმა დაიკავოს. ამიტომ მოვუხაროთ ქართულ ენას, რომელმაც ათასწლეულების მანძილზე მრავალი საერთაშორისო ენის კონკურენციას გაუძლო და დღემდე ქართველთა შორის ძირითად ბუჩქს წარმოადგენს.

რა ენა წახდეს, ერის დაეხსნა

1978 წლის აპრილი. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანია ედუარდ შევარდნაძე. გაჩნდა საბჭოთა რესპუბლიკებში სახელმწიფო ენად ერთი ენის — რუსულის გამოცხადების იდეა, რომლის ავტორიც საბჭოთა კავშირის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი და ბრეჟნევის თეორეტიკოსი მიხეილ სუსლოვი გახლდათ. „კონსტიტუციაში ჩაინერგება, რომ პარტია იზრუნებს მშობლიური ენების განვითარებაზე, სახელმწიფო ენად კი რუსული გამოცხადდება“.

1978 წლის 14 აპრილი. ქართული საზოგადოების, განსაკუთრებით სტუდენტთა ახალგაზრდობის პროტესტის შედეგად ამგვარი ცვლილება ჩვენთან არ განხორციელდა. კონსტიტუციაში სახელმწიფო ენად დარჩა ქართული. დღეს, 33 წლის შემდეგ, თითქოს შეუმჩნეველია, მაგრამ ქართული ენა გლობალიზაციის ეპოქაში შეიძლება ახალი საფრთხის წინაშე აღმოჩნდეს. თუმცა საზოგადოებას, სტუდენტობას ამჯერად ეს ნაკლებად აელევენს. თუ რა მოხდა 1978 წლის 14 აპრილს და დღეს კვლავ ემუქრება თუ არა ქართულ ენას ფუნქციის დაკარგვა, გვესაუბრება ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი რისმაგ მორდუჩიანი.

ან სერიოზულად უნდა ვიფიქროთ ენის ფუნქციის სრულფასოვნად შენარჩუნებაზე. ეს კი მანადა ვერ მოხერხდება, სანამ ამაზე ზრუნვა სახელმწიფო პოლიტიკის რანგში არ იქნება ახლებელნი.

— დღეს ინგლისური თუ არ იცი, სამსახურის შოვნა დიდი პრობლემაა. ადრე თუ იყო ასე?

— პრივილეგია მაშინაც იყო რუსულის კარგი ცოდნა. საბჭოთა კავშირის დროს სხვადასხვა დონის პარტიულ ფორუმებზე მოხსენებები საბჭოთა საქართველოში რუსულ ენაზე იკითხებოდა. მაგრამ მაშინ ყოველთვის გვქონდა გრძნობა, რომ ამას გვაიძულებდნენ. დღეს აბსოლუტურად განსხვავებული სიტუაციაა. De jure არაფერი ემუქრება ქართულს, როგორც სახელმწიფო ენის, სტატუსს. მაგრამ, სამწუხაროდ, მშობლიური ენის სათანადოდ მცოდნეთა რიცხვი არამცტუ მატულობს, არამედ,

ენის კონკურენციას გაუძლო და დღემდე ქართველობის ძირითად ბუჩქს წარმოადგენს.

— დღეს ახალგაზრდების ყოველდღიურ მეტყველებაში, სატელევიზიო გადაცემებში ბევრი ინგლისური სიტყვა დამკვიდრდა (party, Event, weekend და ა.შ.), რომელთა შესატყვისიც ქართულ ენაში, რა თქმა უნდა, გვაქვს. რა შეხედულება გაქვთ ამასთან დაკავშირებით და, თქვენი აზრით, რატომ გახდა ეს ასე მოდური?

— ენა ყოველთვის შეიძლება გაუხსნას ქარი საერთაშორისო ტარმინებს, მაგრამ მათი, რომლებსაც ვაძვს მათი შესანიშნავი შესატყვისი, შინ კი მათზე თავი მოგაძვს იმით, რომ იყავი ინგლისურ ტარმინებს, ეს საკუთარი ენის უპასუხიველობაა. ყოველდღიურ ურთიერთობაში რაც უფრო გამართულად ვილაპარაკებთ ქარ-

ბატონო რისმაგ, კიდევ ერთხელ გავიხსენოთ, რა მოხდა 1978 წლის 14 აპრილს საქართველოში.

1978 წელს საბჭოთა კავშირმა კონსტიტუციის დიდი რეორგანიზაცია დაიწყო, რომლის მიხედვითაც საქართველოს სსრ კონსტიტუციის ადრე არსებული ტექსტიდან უნდა ამოღებულიყო პუნქტი, სადაც სახელმწიფო ენად დადგენილი იყო ქართული.

როდესაც ამ ფაქტზე ცენტრალური კომიტეტში საგანგებოდ შეკრებილი საზოგადოების ყურადღება რესპუბლიკის მამოძღველმა ხელმძღვანელმა გამამხვილა, უნივერსიტეტის რექტორმა დავით ჩხიკვიშივილმა განაცხადა, რომ უნივერსიტეტი ამას მშვიდად ვერ შეხვდებოდა. მართლაც, ინფორმაციის გავრცელებისთანავე უნივერსიტეტი გადაიქცა ამ საკონსტიტუციო ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის ეპიცენტრად. სტუდენტობა ამ მოძრაობის ძირითად ძალად იქცა და მას მხარი მთელმა საზოგადოებამ აუბა.

ხალხს ჰქონდა ერთადერთი კატეგორიული მოთხოვნა, კონსტიტუციაში ჩაწერილიყო სახელმწიფო ენად ქართული მათივე პროტესტის გამოხატვაზე ამ ფორმით არცთუ უხიფათოდ იყო, მაგრამ საზოგადოება ამ ეპოქის სურვილს იძლეოდა. ქართულ ენას ზრუნვა უნდა დაეკარგა.

დღეს რომ გვამხატვრობაში ქართული ენა? ხომ არ დგას ისევ იმის საფრთხე, რომ სახელმწიფო ენა ნელ-ნელა ფუნქციას და პრიორიტეტს დაკარგავს?

— დღეს სიტუაცია რადიკალურად განსხვავებულია. ჩვენ მაშინ ვიყავით იმპერიის ნაწილი, ამ იმპერიაში კი იყო ენა, რომელიც ითვლებოდა საკავშირო კომუნიკაციის ენად და ქართულ ენას ჩვენ რუსულის ექსპანსიისაგან ვიცავდით. მაშინ რუსეთში ნიგნებიც კი გაემოდიდა იმის შესახებ, რომ საქართველოში რუსული ენის გავრცელებასა და დამკვიდრებას ხელს ის უშლიდა, რომ ქართულ ენაზე საგანგებო ზრუნვა საექსტრადეკი შეიძლება გახდეს.

ყურადღება უნდა მიექცეს ერთ გარემოებასაც. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს ქვეყანაში ინგლისურის საკომუნიკაციო შესაძლებლობების გამომყენებულთა რაოდენობა განუხრელად იზრდება, დღეს ქართველების აბსოლუტური უმეტესობა ამ ენას არ ფლობს იმდენად,

რისმაგ მორდუჩიანი

რისმაგ მორდუჩიანი: ინგლისური ენის აღზვევა ქართულ უფლებების შეზღუდვის ხარჯზე ერისთვის დაბრუნებულია

რომ ინგლისური ტექსტის კითხვისას თუ მოსმენისას სემანტიკურიდან ერთად ესთეტიკური ინფორმაციაც აღიქვას, ანუ ინგლისურენოვანი მწერლის ნაწარმოების მხატვრულ ღირებულებას ეზიაროს. შესაბამისად, საზოგადოების დიდი ნაწილი სიტყვების ინგლისურად რუსულ მხოლოდ ელემენტარულ, მეტყუოდ, პრაქტიკულ-გამოყენებით დონეზე ჩაანაცვლა. ამ ვითარებაში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს იმას, რომ ქართულ საზოგადოებას მიექცეს საშუალება მშობლიურ ენაზე ეზიაროს იმ ინფორმაციას, რომელიც მსოფლიოსთვის მნიშვნელოვანია და რომელმაც უნდა განსაზღვროს ჩვენი მოქალაქეების როგორც პოეტური, ასევე კულტურული დონე. სახელმწიფო ზრუნვა საჭირო იმისთვის, რომ ქართულ ენაზე საგანგებო ზრუნვა საექსტრადეკი შეიძლება გახდეს.

არც თუ იშვიათად, კლებულობს კიდევ, რასაც ჩვენ ყოველდღიურად ვგრძნობთ არამარტო საზოგადოებრივი თავსურის ადგილებში, არამედ სტუდენტებთან, უფრო ადრინდელ დროში, ჩვენი პრესის კითხვისას, თუ რადიო და ტელევიზიის მოსმენისას. იქმნება შთაბეჭდილება, რომ ჩვენ ნაკლებად ვფიქრობთ იმაზე, თუ რა არის ჩვენი იდენტობის ძირითადი ნიშანი, რას ნიშნავს მშობლიურ ენაზე გამართულად აზროვნება, მეტყველება და ნერა პიროვნების ჩამოყალიბებისათვის, თუნდაც ინგლისური თუ სხვა უცხო ენების შესწავლისათვის. ინგლისურის აღზვევა ქართულის უფლებების შეზღუდვის ხარჯზე ერისთვის დაბრუნებულია. მართალია, დღეს ინგლისური ძირითადი საერთაშორისო ენაა, მაგრამ ვერაპინი ან რომელიმე სხვა აზიურმა ენამ დაიკავოს. ამიტომ მოვუხაროთ ქართულ ენას, რომელმაც ათასწლეულების მანძილზე მრავალი საერთაშორისო

თულად და რაც უფრო ნაკლებად ვიკავებულებით უცხო სიტყვებით და გამოთქმებით, უკეთესი იქნება. დარწმუნებული ვარ, ვინც უცხო ტერმინებით სისტემატურად ყოველი-რობას მისდევს, სრულყოფილად არცერთ უცხო ენას არ ფლობს.

რა უნდა გაკეთდეს იმისთვის, რომ ქართულ ენას უფრო მეტი ყურადღება მიექცეს?

— ეს პრობლემა „ჯადოსნური ჯოხის“ დაქვეით ვერ მოგვარდება. ამას სჭირდება ხანგრძლივი და მიზანმიმართული შრომა. უპირველესად, ეს უნდა ეყრდნობოდეს საზოგადოების დიდ ნებასა და შინაგან მოთხოვნას. საკითხი ვერ მოგვარდება მანამ, სანამ მთელი საზოგადოება და არა მხოლოდ მისი რამდენიმე წარმომადგენელი არ გააცნობიერებს, რომ ქართულ ენას საფრთხე ემუქრება. უნდა აქციად განცხადდეს, რომ საზოგადოებას ნამდვილად აწუხებს მშობლიური ენის ბედი, რადგან იგი სახელმწიფო დონეზე ითხოვს გლობალური გამოწვევებისგან ქართული ენის დასაცავად სერიოზული ნაბიჯების გადადგმას.

ესაუბრა თეო ტაბატაძე

ახალი შედეგი ფილი

შვედეთის ბანკის გენერალურმა საბჭომ გადაწყვიტა, უკვდავოს მთელი საუკუნის ცნობილი შვედების სახელები. ამ მიზნით ახალ ბანკოტებზე რეფინანსირებული ინვესტიციების (200-კრონისაზე), მწერალ ასტრიდ ლინდგრენის (20-კრონისაზე) პორტრეტებს დაბეჭდავენ. იგეგმება ცნობილი შვედი მუსიკოსის — ევერტ ტაუბესა და გაეროს ყოფილი მდივნისა და ნობელის პრემიის ლაურეატის — დავ შამარშელის გამოსახულებების დაბეჭდვაც. ახალი კუპონების გამოშვება 2014 წლიდან დაიწყება.

კადროვი მრავალსლოანიანობის მომხრეა

„მრავალსლოანიანობა ოჯახის ინსტიტუტის უფრო მეტად პატიოსანი და ჯანსაღი ფორმაა, ვიდრე სასიყვარულო სამკუთხედი“, — ამტკიცებს ჩვენში ვარ, იმპტომ, რომ ეს იმაზე უკეთესია, ვიდრე ოჯახი მიატოვო და საყვარელი გაიჩინო. მამაკაცისთვის მრავალსლოანიანობა უფრო სწორია, ვიდრე ცოლის დამცირება და მისი საყვარელზე გაცვლა. მრავალსლოანიანობა სჯობს იმას, რომ საყვარელს ათასნაირი ძვირფასეულობა შეეძლოს, ცოლი კი შვილებთან ერთად გატყუებულმა იმყოფოს, — განაცხადა მან.

ჯუმბერ პატიაშვილი:
„წასრიგის დასამყარებლად
ლონისძიებაში განხორციელებისას
მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ,
რომ არც ერთ ადამიანს
არ მივაყენოთ
ფიზიკური
ტკივილი“.

პრეზიდენტი პირველად

საქართველოს სსრ თავდაცვის საბჭოს 1989 წლის 8 აპრილის დასუქული სხდომის საიდუმლო ოქმი

Секретно
экз. № 1
Протокол
Заседания Совета Обораны ГССР от 8-го апреля 1989 г.

1989 წლის 9 აპრილის ტრაგედიის 22-ე წლისთავზე საქართველო და მსოფლიო პირველად აქვეყნებს საქართველოს სსრ თავდაცვის საბჭოს ოქმს გრიფით „საიდუმლო“. სხდომა 8 აპრილს გაიმართა, ჟამთეხილის დროს, როცა რესპუბლიკაში, საბჭოს წევრების შეფასებით, ჩამოყალიბდა უკიდურესად მწვავე, კატასტროფის მიზანზე მდგარი პოლიტიკური სიტუაცია. ოქმის მშრალ სტრუქტურებშიც იგრძნობა ის ნერვიული მუხტი და დაძაბულობა, რამაც ადამიანები კალაპოტიდან ამოაგდო.

მელიც მაშინ საბჭოთა ხელმძღვანელობაში არსებობდა. ბრალდების ყველა ჯოხი ადგილობრივ ხელისუფლებას გადატეხეს, რომელსაც, როგორც ოქმიდან (და არმიის გენერალ ფილიპ ბობკოვის მოგონებებიდან, რომლიდან ნაწყვეტსაც დღეს ვაქვეყნებთ) ჩანს, ოპერაციასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს კი აცნობებენ, მაგრამ მის მიღება-არმილებას არ ეკითხებიან. ცუკას პირველი მდივანი ჯუმბერ პატიაშვილი მოითხოვს: „წასრიგის დასამყარებლად ლონისძიებაში განხორციელებისას მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ არც ერთ ადამიანს არ მივაყენოთ ფიზიკური ტკივილი“.

საიდუმლო ოქმი
პ. ბ. ნიკოლსკი
საქ. სსრ თავდაცვის საბჭოს 1989 წ. 8 აპრილის სხდომის ოქმი

საიდუმლო
პ. ბ. ნიკოლსკი
საქ. სსრ თავდაცვის საბჭოს 1989 წ. 8 აპრილის სხდომის ოქმი

ნაწყვეტი საკავშირო სუკ-ის პოლიტიკური კონტრდაზვერვის ხელმძღვანელის ფილიპ ბობკოვის წიგნიდან «როგორ ახსნა და ახსნა პოლიტიკური კონტრდაზვერვის ხელმძღვანელი ფილიპ ბობკოვი წიგნიდან «როგორ ახსნა და ახსნა პოლიტიკური კონტრდაზვერვის ხელმძღვანელი ფილიპ ბობკოვი წიგნიდან...»

ავიღოთ თბილისის მოვლენები... გამაოგნებელი იყო დასკვნები, რომლებსაც აბსოლუტურად გამოგონილ ფაქტებზე დაყრდნობით აკეთებდნენ. განვიმარტავთ ჩემს აზრს. თბილისის ტრაგედია რომ მოხდა, 16 ადამიანი დაიღუპა (დავაზუსტოთ — დაიღუპა 19 ადამიანი. — რედ.). იგი პროვოცირებული იყო არა იმ ადამიანების მიერ, ვისაც შემდგომ დააბრალეს, არამედ იმათ მიერ, ვინც დამოუკიდებელი საქართველოს ხელისუფლების სათავეში მოვიდა, პლიუს ის ძალები, ვისაც სურდა ცენტრთან პატიმარების დაჯახება.

დნაქ ამ ნიჩბების ვერსიით გამოვიდა, ვუთხარი, რომ იგი დიდად ცდებოდა. მან კი: „როგორ თუ ვცდები? აი, ადამიანები ამბობენ“. მე — მას: „კეთილი, გაჩვენებთ კინოფილმს, რომელიც მოედანზე იმ წყლებს დროსაა გადაღებული“. „რომელი კინოფილმი? ვინ მოგცათ გადაღების უფლება?“ ვუპასუხე, რომ ჩვენი მოვალეობა ასეთი მოვლენების დოკუმენტირება, სხვაგვარად სალაპარაკოც არაფერი მექნებოდა. შევიყვანე ოთახში, სადაც დადგმული იყო აპარატურა, და ვაჩვენე ყველაფერი, რაც მოედანზე მოხდა. იქ ნიჩბებისგან არავითარი მსხვერპლი არ იყო.

„მესანგრის ნიჩბების საკითხი როგორაა?“ — შევეკითხე სობჩაკს. იგი აპილილიდა და მიპასუხა: „რას ამბობთ? რომელი ნიჩბები?“ მაგრამ ერთი დღის შემდეგ უმაღლესი საბჭოს სხდომაზე მათი გამოყენების შესახებ მთელი ხმით ალაპარაკდნენ — ეფუძნებოდნენ სობჩაკის კომისიის დასკვნებს. სობჩაკის პატივსაცემად, როგორც მაშინ თქვეს, თბილისის ერთ-ერთ ქუჩას მისი სახელი დაარქვეს. ჭეშმარიტებას მხოლოდ გენერალი როდინოვი იცავდა. ასე მოახდინეს საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს სხდომის დასკვნის დასაბუთება. სობჩაკის კომისიამ მუშაობა დაასრულა, და ვუჩვენე და ვუთხარი, რომ მსურდა, ჩვენება მიმეცა კომისიისთვის. სობჩაკმა მიპასუხა: „არა, ჩვენ დასრულებული მუშაობა. ყველაფერი გარკვეული გვაქვს“.

საბჭოს მონაწილენი თავისუფალ, სამუშაო გარემოში რამდენიმეჯერ გამოთქვამდნენ საკუთარ მოსაზრებებს, აფასებდნენ რესპუბლიკაში შექმნილ პოლიტიკურ მდგომარეობას, მდგომარეობიდან გამომდინარე აკეთებდნენ დასკვნებს და აყენებდნენ წინადადებებს კონკრეტულ ლონისძიებათა შესახებ.

ნაპოლეონ ქარქაშაძე:
მეორე თუ მესამე სართულზე (კარგად არ მახსოვს), მართლაც დავინახა თუ ლუქსდამბული კარი, რომლის მარჯვენა მხარეს აბრა იყო დამაბრუნებელი „იოსებ ბენსარეონის კი სტალინი“. უნებლიეთ მოვიპიდე სახალურს ხელი და ჩამვიყვანა მთვნი. ჭრუნავდა დამიარა. ეს ხომ იმ ქართველის კაბინეტია, რომელიც აქედან 30 წლის განმავლობაში მართავდა არა მარტო უზარმაზარ საბჭოთა იმპერიას, არამედ ნახევარ მსოფლიოს... ვერ გაბეჭვით, ჩამს კოლაგაზს რა ემოციები ჰქონდათ, მარტო გი წალევი გავივართო და თავი უფრო ამაყად ვიბრძინე.

გენადი იანაევი გულწრფელად არ სურდა, საქართველო სსრ კავშირის ნანგრევებში პირველი მოქცეულიყო

დასასრული. დასაწყისი №12

მაშ ასე, როგორც კრემლის კანცელარიიდან გვაცნობენ, მიხეილ გორბაჩოვის ნაცვლად, სსრ კავშირის ვიცეპრეზიდენტი გენადი იანაევი მიგვიღებდა. ჩვენთვის გამოგზავნილმა სამთავრობო „ნიღმა“ კრემლში დათქმულ დროზე 15 წუთით ადრე მიგვიყვანა. ღამე იყო, მაგრამ შენობა, რომლის სადარბაზოსთანაც მანქანა გაჩერდა, კარგად იყო განათებული — ყვითლად შეღებილი, უსახური სამსართულიანი ნაგებობა ვინრო ფანჯრებითა და სადარბაზოს შესამჩნევად გაცვეთილი გრანიტის საფეხურებით.

„წუთით ამ უსახური შენობიდან იმართება უზარმაზარი ქვეყანა და არა მარტო იგი?“ — გამოიღვრა თავში. ვინრო სადარბაზოდან შენობაში შესულ შემსრულად განსხვავებული სურათი დაგვხვდა. თეთრი მარმარილოს კიბეზე ხასხასა წითელი ნივები ეფინა. ოციკრები მხედრული წესით მოგვესალმნენ, პირადობის დოკუმენტიც კი არ მოუკითხავთ, ისე გვიტოვრეს, „გელოდეზია-ნი“ და პოდპოლიკოვნიკის ჩინიანი ოციკრი თავაზიანად ნინ გაგვიძღვა.
— ამ შენობაში მხოლოდ გორბაჩოვისა და იანაევის კაბინეტები და პოლიტიუროსა და მთავრობის სხდომების დარბაზებია, — გვითხრა ნოდარ მეტმარიაშვილმა, მერე რატომღაც ხმადებლა გვაცნობა, ამავე შენობაშია ლენინისა და სტალინის კაბინეტები.
— სტალინის კაბინეტს ჩავუღლით? — ხმადებლა ვკითხე.
— მგონი, კი...
მეორე თუ მესამე სართულზე (კარგად არ მახსოვს), მართლაც დავინახე თუ ლუქსდამბული კარი, რომლის მარჯვენა მხარეს აბრა იყო დამაბრუნებელი „იოსებ ბენსარეონის კი სტალინი“. უნებლიეთ მოვიპიდე სახალურს ხელი და ჩამვიყვანა მთვნი. ჭრუნავდა დამიარა. ეს ხომ იმ ქართველის კაბინეტია, რომელიც აქედან 30 წლის განმავლობაში მართავდა არა მარტო უზარმაზარ საბჭოთა იმპერიას, არამედ ნახევარ მსოფლიოს... ვერ გაბეჭვით, ჩამს კოლაგაზს რა ემოციები ჰქონდათ, მარტო გი წალევი გავივართო და თავი უფრო ამაყად ვიბრძინე.

ტია, რომელიც 30 წლის განმავლობაში აქედან მართავდა არა მარტო უზარმაზარ საბჭოთა იმპერიას, არამედ ნახევარ მსოფლიოს... ვერ გაბეჭვით, ჩამს კოლაგაზს რა ემოციები ჰქონდათ, მარტო გი წალევი გავივართო და თავი უფრო ამაყად ვიბრძინე.
ვიცეპრეზიდენტის მისალევი სადა და გემოვნებით განწყობილი საკმაოდ დიდი ოთახი აღმოჩნდა. ახალგაზრდა კაცი, რომელიც შეგვეგება და მოგვესალმა, იანაევის თანამემსახურეა.
— გენადი იანაევი ძე გელოდეზია, — გვითხრა მან და დიდი მუხის კარისკენ წავიძღვა.
გაჩაჩახახებულ კაბინეტში პირველად თვალში დიდი კედლის საათი მომხვდა, რომლის ისრებიც ღამის 10 საათს აჩვენებდა. საათითრით მაგის სიახლოვეს მომლოდინო, საშუალო ასაკის, ტიპური რუსული გარეგნობის, გემოვნებით ჩაცმული კაცი ხელის ჩამორთმევით მოგვესალმა და მოგვიბოდიშა შეხვედრის გვიან დაწინააღმდეგებისთვის.
— როგორც გავიცო, თქვენ შორის ნაპოლეონიც ყოფილა, — ხუმრობით თქვა მან და რატომღაც ომანიძის მიმართდა, რომელიც რაღაცით მართლაც წააგავდა ბონაპარტეს.
— პროფესორი ნაპოლეონ

გენადი იანაევი: ბარბა ანის, აჰვე აჰანავთ სახკათ ოსათის პრობლემს და პრეტენზიებს გვიყვანებთ. რატომ გავინ არ მოგვითათბიკით, როდესაც იმ შეიარაღებული ხალხი შეგყავდათ? ოსება წინააღმდეგობა გავიწივს, რას გუნებრივი რეაქცია, ახლა კი ჩვენ გუთხოვთ მათ განიარაღებას, განე ეს ლოგოქრია?

ქარქაშაძე აგერ, ჩემ გვერდით დგას, აგრარული უნივერსიტეტის რექტორია, — მიუგო ომანიძემ და ჩემზე ანიშნა.
— ოო... მამაქიტე, როგორც ჩანს, ინტელიციაში მიღალატა, — თქვა ვიცეპრეზიდენტმა და უალკოჰოლო სასმელებით განწყობილ მაგიდასთან მიგვიწვიანა და თანამემსახურე თანად, მოპირდაპირე მხარეს დაგვიჯდა.
თვალში შეგვავლე იანაევის კაბინეტს. მომეჩვენა, რომ საკმაოდ დიდ ოთახში მოძველებული ავეჯი იდგა. ცისფერად შეღებული კედლებზე მუქ ყავისფერ ჩარჩოში ჩასმული მარქსის, ენგელსისა და ლენინის სურათები ეკიდა. დიდი კედლის შუაგულში — ასევე ჩარჩოში ჩასმული სსრ კავშირის რუკა, ხოლო სამუშაო მაგიდის უკანა კედელზე ქვეყნის გერბი ეკიდა.
მურმან ომანიძემ დემონსტრაციულად შეთავაზებია კაბინეტი და მასპინძელს სარკაზმული ღიმილით ჰკითხა: — გენადი იანაევი, თუ იცით, სტალინის დროს ამ კაბინეტში ვინ იჯდა?
კითხვა, ჩვენთვისაც და იანაევისთვისაც ისეთი მოულოდნელი იყო, რომ ამ უკანასკნელმა წარბები აძვინა და საკუთარ კაბინეტს თვალის მოავლო.
— როგორც ჩემთვის ცნობილია, მგონი, ვიარესლავ მოლოტოვი, — თქვა და რატომღაც უხერხულად შეიშოშრა.
— ცდებით, ამ კაბინეტში ლავრენტი პავლოვი იჯდა, ბერია, — დამაჯერებელი ტონით უთხრა ომანიძემ და სკამზე მდებარე გარეკანზე...

რადე ესეზერა ვიხე-პრეზიდენტი სემ ქართველს ლავრენტი ბერიანს კაბინეტში

— ეს, მგონი, შაცირობს, — ნაპოლეონის ზუზუბია.
— შეიძლება, შეიძლება. მე, უბრალოდ, არ დავინტერესებულვარ, — თითქოს თავი იმართლა მასპინძელმა და ჭიქაში „ბორჯომი“ დაიხსა.
— მიუხედავად ბერიანს ქართველობისა, ჩვენ ვთვლით, რომ ამ კაბინეტიდან მისი სულისკვეთება განდევნილია, — დააგვირგვინა ომანიძემ და ჩვენ გადმოგვხვდა.

ლდებულელებზე კი არაფერს ამბობთ. ეს საკითხისადმი ცალმხრივი მიდგომაა. ვინ იძლევა იმის გარანტიას, რომ არეულობასა და ექსცესებს თქვენ არ მოახყობთ?
— ჩვენ რატომ უნდა გვანყობდეს არეულობა?! — იკითხა ომანიძემ.
— თქვენ ფიქრობთ, რომ თქვენ შორის ამის მსურველები არ აღმოჩნდებიან? ვინ იძლევა ამის გარანტიას?
— ჩვენ, ჩვენ ვიძლევი, — თქვა ომანიძემ და ხელით ჩვენკენ ანიშნა.
— ეს მხოლოდ სიტყვებია, მეგობარო, სიტყვებია. ბარბა ანის, აჰვე აჰანავთ სახკათ ოსათის პრობლემას და პრეტენზიებს გვიყვანებთ. რატომ გავინ არ მოგვითათბიკით, როდესაც იმ შეიარაღებული ხალხი შეგყავდათ? ოსებამ წინააღმდეგობა გავიწივს, რას გუნებრივი რეაქცია, ახლა კი ჩვენ გუთხოვთ მათ განიარაღებას. განე ეს ლოგოქრია?

რატომღაც დავიწყებე, რომ ჩვენ ჯერ კიდევ ერთიან სახელმწიფოში ვცხოვრობთ. ამიტომ ცენტრალური ხელისუფლება, სისხლისღვრის თანადან ასაცილებლად, იძულებული გახდა იქ შეეყვანა შინაგანი ჯარები და ეს საცსებით ლეგიტიმური და სწორი გადგანყვეტილება იყო. მაშინ უფრო ხელისუფლების მომხრეები და იანაევის წერილები ომანიძემ და იანაევის წერილების ასლები გადასცა.
— მიხეილ სერგევიჩი დიდი იანაევისთვისაც ისეთი მოულოდნელი იყო, რომ ამ უკანასკნელმა წარბები აძვინა და საკუთარ კაბინეტს თვალის მოავლო.
— როგორც ჩემთვის ცნობილია, მგონი, ვიარესლავ მოლოტოვი, — თქვა და რატომღაც უხერხულად შეიშოშრა.
— ცდებით, ამ კაბინეტში ლავრენტი პავლოვი იჯდა, ბერია, — დამაჯერებელი ტონით უთხრა ომანიძემ და სკამზე მდებარე გარეკანზე...

- ჩვენ რატომ უნდა გვანყობდეს არეულობა?!
- თქვენ ფიქრობთ, რომ თქვენ შორის ამის მსურველები არ აღმოჩნდებიან? ვინ იძლევა ამის გარანტიას?

კადავის მოხსალი ფაკი
ლიბის სამხედრო ოპერაციაში ნატოს ხელმძღვანელმა გენერალ-ლეიტენანტმა შარლი ბუშარმა განაცხადა, რომ ლიბის ლიდერის, მუამარ კადავის ერთგული მებრძოლები მშვიდობიან მოქალაქებს ცოცხალ ფარად იყენებდნენ. „ჩვენ ვნახეთ საშინელი სურათი, თუ როგორ ხდება კადავის რეჟიმის მებრძოლების მიერ არტილერიული სისტემების ახლოს უბრალო მოქალაქეების განთავსება, როგორც საკუთარ სახლებთან, ასევე საკულტო ნაგებობებთან. ასეთი ქმედებები საერთაშორისო სამართლის ნორმებს არღვევს და ეს დაუსჯელობა არ დარჩება“, — აღნიშნა ნატოს გენერალმა.

რუსეთის მონანილოება გავიკისხეულია
„ლიბის ოპერაციაში მოსკოვის ჩართვაზე საუბარიც არ შეიძლება. პირადად მე ეს თემა არ ნამომინწყია. მოსკოვი ლიბიაში მოვლენების განვითარების სხვადასხვა სცენართან დაკავშირებული ჩვენი შეხედულებებით დაინტერესდა. რუსებს რამდენიმე საკითხი ამფოთებთ, მაგალითად, რა აკავშირებს ოპოზიციას ალ ქაიდასთან, ძალაუფლების შენარჩუნების ან თანამდებობიდან წასვლის რაკვემები აქვს მუამარ კადავის. სცენარები და შეკითხვები საკმაოდ ბევრია“, — განაცხადა ვაშინგტონში აშშ-ის კონგრესისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან შეხვედრის შემდეგ რუსეთის ვიცე-პრემიერმა სერგეი ივანოვმა.

— ჩვენ რომ ჯერაბი გავიწყვანოთ, თქვენ ილაბთ პასუხისმგებლობას, რომ იმ სისხლი არ დაიღვრება?

— რასაკვირველია! სვლიდან სპარტოვლო, რომორც დამოუკიდებელი ძვეყანა, თავად იზრუნებს თავისი მოქალაქეების უსაფრთხოებაზე. ეს დამოუკიდებლობის დაქვარადაც არის დაფიქსირებული, — განაცხადა ომანიძემ.

— არა მგონია, თქვენ ეს შეძლოთ, — სებალა ჩაილაპარაკა ინანებულად.

რა იყო. სამხრეთ ოსეთში 80 ათასი კაცი ცხოვრობს, ამათგან 60 პროცენტზე მეტი ქართველია. ჩვენი რესპუბლიკა ისედაც პატარაა, რა საჭირო იყო იქ სამი ავტონომიური წარმონაქმნი? ალბათ, იმიტომ, რომ საქართვების შემთხვევაში გქონდათ დაძაბულობის კერები, — უკმაყოფილო გამოგეტყველებით თქვე ომანიძემ.

— საინტერესო ლოგიკაა. მინდა, ვიკითხო: იცნობთ კი თქვენს საარქივო მასალებს, იმ პერიოდის დოკუმენტაციას? ავტონომიური რესპუბლიკების შექმნას, მხედველობაში მქვს აფხაზეთი და აჭარა, სამართლებრივი საფუძველი ჰქონდა, მე მგონი, ეს სადავო არაა... **ყარსის ხელშეკრულებაში, 1930 წლიდან აფხაზეთის ჰქონდა სახელმწიფოებრივი სტატუსი. რას შეეძლება სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქს, იგი სპარტოვლოს მხედველობაში მოთავსებით დადგინდა. რამდენადან ჩემთვის ცნობილია, არც სტალინი იწონებდა ამ იდავს, გან რამდენიგაჯერ უარი გითხრათ, თუმცა ბოლოს იმის დათანხებით...**

«ვიცნობდა, რომ ქვეყანაში პუტინი დაიწყებდა და მას სთავაზუი ჩვენი დღევანდელი მასინიკალი ჩაუბეზობდა»

კონფლიქტში ჩარეულიყო, არც სხვებისთვის... ხედავთ, ალბათ, რომ ქვეყანა აირია. მაგრამ, ვფიქრობთ, რომ ასე დიდხანს არ გაგრძელდება, — იანავეის ხმაში კატეგორიულობა იგრძნობოდა. — რა გაქვთ მხედველობაში? — თითქმის ერთად წარმოვთქვით ჩვენ. — ის, რომ ქვეყანაში წესრიგი უნდა დამყარდეს, პატივი უნდა ვცეთ კონსტიტუციას, კანონებს, — აშკარად ჩანდა, რომ მან ნათქვამის სერბილება სცადა. — რატომ დგას ოსეთში შინაგანი ჯარი? — იკითხა ზუხბაია, — ჩვენ მისი შემოყვანა არ გვითხოვია. იანავემა მხრები აიჩეჩა... — თქვენ ჯერ კიდევ ერთიანი სახელმწიფოს შემადგენლობაში ხართ, შინაგანი ჯარის ფუნქცია სახელმწიფოში ნესრიგის დამყარებაა, რომელიც თქვენთან დაირღვა. სიტუაცია ჩიხში შედიოდა, საჭირო იყო უფრო სერიოზული არგუმენტები. — გენადი ივანოვიჩი, თქვენ იურისტი ბრძანდებით. მინდა გკითხოთ: სსრ კავშირის კონსტიტუციით, არის თუ არა სასაქართველოს სუვერენული სახელმწიფო სუბიექტი, რომელიც თავის დროზე, ჩავთვალთ, რომ ნებაყოფლობით გაერთიანდა კავშირში? — ჩვენ რომ ჯარები გავიყ-

ვანოთ, თქვენ ილტობთ პასუხისმგებლობას, რომ იქ სისხლი არ დაიღვრება? — რასაკვირველია! ხვალისა და საქართველო, რომორც დამოუკიდებელი ქვეყანა, თავად იზრუნებს თავისი მოქალაქეების უსაფრთხოებაზე. ეს დამოუკიდებლობის დეკლარაციაშიც არის დაფიქსირებული, — განაცხადა ომანიძემ. — არა მგონია, თქვენ ეს შეძლოთ, — ხმადაბლა ჩაილაპარაკა ინანებულად. — რატომ? ჩვენ გვყავს მილიცია, გვარდია, შევქმნილი ჯარსაც. არა მგონია, საქართველომ, რომორც დამოუკიდებელმა ქვეყანამ, ვერ შეძლოს თავისი მოქალაქეების დაცვა, — თქვა ზუხბაია. — იანავემა, თავის გაქნევით გამოხატა უკმაყოფილება. — გენადი ივანოვიჩი, ამ დღით ტელე-რადიოკომიტეტის თავმჯდომარეს გადავეცით საქართველოს დამოუკიდებლობის დეკლარაცია და ვთხოვეთ ხვალინდელ „ერემი-ში“ მისი გადაცემა. როგორ ფიქრობთ, ამხანაგი კრავჩენკო ამას გააკეთებს? — იკითხა ომანიძემ. — ალბათ, ტელევიზიაში რაღაც ინფორმაცია გავა, თუ ასეთი ფაქტი მოხდა, — მოლუსულმა თქვა ინანებულად. — ვნახოთ, ვნახოთ, ჩვენ ხვალ კიდევ მოსკოვში ვიქნებით, — თქვა ომანიძემ. სიჩუმე ჩამოვარდა, ვისარგებლე შემთხვევით და მურმანს გადავუღებოდი: არაა მომგებიანი გაღიზიანებული ლაპარაკი. — იანავემა თანაშემწეს გამსახურდიას წერილები გამოართვა, გადახედა და თქვა:

ობთ, — თითქოს თავისთვის ჩაილაპარაკა ინანებულად. — მაშინ მისი ნათქვამისთვის ყურადღება არ მიგვექცევია. ვინ იფიქრებდა, რომ ქვეყანაში პუტინი დაიწყებდა და მას სათავეში ჩვენი დღევანდელი მასინიკელი ჩაუღებოდა, რომელიც შემდეგ „მატროსკაია ტიშინას“ საპრობლეშიც მოხვდებოდა და უკვალოდ გაქრებოდა დიდი ქვეყნის ისტორიიდან. — იმედია, კრემლი პატივს სცემს ჩვენს ხვალინდელ განუწყვეტილებას და აღიარებს საქართველოს, რომორც სუვერენულ სახელმწიფოს, — განაცხადა მურმან ომანიძემ. — მიჭირს რაიმეს თქმა. ჩვენ ქართველების მიმართ განსაკუთრებული დამოკიდებულება გვაქვს, პატივს ვცემთ თქვენს ნიჭიერებას, ისტორიას, კულტურას. ჩვენ გამოვრჩეულად გვიყვარს ქართველები. დღეს ძნელია იმის განჭვრეტა, თუ როგორ შეიძლება განვითარდეს მოვლენები. დასანანია, ძალიან დასანანია, რომ თქვენთან იწყება დაშლა. იქნებ, ცოტა მოგეცადათ, ეს ქვეყანა თავად მიექანება დამლისკენ, რაღა თქვენ უნდა მოექცეთ პირველად მის ნანგრევებში? — შევატყვი, რომ ამას იანავეც გულდაწყვეტილი ამბობდა. იქნებ, გულწრფელიც იყო. — მასმინტელმა ამოიხვნეშა და ფეხზე წამოდგა. წამოვდექით ჩვენიც და უსიტყვოდ ჩამოვართვით ხელი. მაშინ, ალბათ, ორივე მხარე გრძნობდა მომენტის სერიოზულობას, მაგრამ მინც გვეგონა, რომ სიბრძნე და გონიერება გამიარჯვებდა და ეს ორი მართლმადიდებელი ერი კეთილმეტყობადად იცხოვრებდა... ჩვენ დიკსონგული მისია შევასრულეთ. მაშინდელ საბჭოთა კავშირში ის, რაც დედაც იყო ნევრებმა გავაკეთეთ, არ იყო უსაფრთხო. სამწუხაროდ, ოთხი ქართველის მოსკოვური ვიზიტი არც მაშინ და შემდგომ წლებში არაა იმის გახსენება, როგორც ჩანს, ხელისუფალთ უჭირთ სხვათა ღვანლის აღიარება. სწორედ ამან გადაამწყვეტა ჩვენი ბიოგრაფიის ორდღიანი მონაკვეთის გახსენება. ისტორიას ხომ ადამიანები ქმნიან და ის ორი დღეც საქართველოს ისტორიის მნიშვნელოვანი ფურცელია, რომელშიც ოთხი ქართველი მონაწილეობდა. საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებამ გართულელებისა და ექსესების გარეშე ჩაიარა... ჩვენი დედეგაციის მიზანიც ეს იყო.

ალბათ, ორივე მხარე გრძნობდა მომენტის სერიოზულობას, მაგრამ მაინც გვეგონა, რომ სიბრძნე და გონიერება გამიარჯვებდა და ეს ორი მართლმადიდებელი ერი კეთილმეტყობადად იცხოვრებდა...

კადაფის წერილი — ობამას

ლიბიის ლიდერი მუამარ კადაფი ამერიკის პრეზიდენტ ბარაკ ობამას სამეგერდიან წერილში კვლავ მამაშვილურად მიმართავს და მოუწოდებს, შეწყვიტოს უსამართლო ომი მისი ქვეყნის წინააღმდეგ. კადაფი ობამას მიმართავს სიტყვებით „შეილო ჩემო“ და აღნიშნავს, რომ ომი ქვეყანას არა მხოლოდ ფიზიკურად, არამედ მორალურადაც ანადგურებს და რომ სამხედრო ძალის გამოყენებით დემოკრატიის დანერგვა შეუძლებელია.

აშშ-ის უარი — კადაფს

კადაფს აშშ-ის პრეზიდენტისადმი გაგზავნილ წერილზე ობამას ნაცვლად ამერიკის სახელმწიფო მდივანმა პილარი კლინტონმა უპასუხა. მან აღნიშნა, რომ დათმობენ არ იქნება. „ლიბიის ლიდერმა შეერიგება უნდა გამოაცხადოს, მისმა ძალებმა უნდა დატოვოს ქალაქები, რომლებიც ადამიანთა მსხვერპლის ფასად აიღო, კადაფი კი ხელისუფლებაც უნდა დატოვოს და ლიბიაც“, — ნათქვამია კლინტონის პასუხში.

აქსენალი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

«Elbit»-ი ვაშის დაბრუნებას ვითხოვს

„EURASIANET“-ის ცნობით, ისრაელის შეიარაღების მწარმოებელი კომპანია „ELBIT SYSTEMS“ საპარტოვლო სხვისუფლოვას სასამართლოში უჩივლებს, რადგან მან 100 მილიონამდე დოლარის შეიარაღების საფასური არ გადაუხადა, რაზეც კონტრაქტი 2007 წელს დაიდო. „ELBIT SYSTEMS“-ის პრეს-რელიზში არ არის დაკონკრეტებული, რა შეიარაღებებზეა საუბარი, თუმცა „EURASIANET“-ი ვარაუდობს, რომ საძვე 40-მდე უპილოტო საფრინე აპარატ „HERMES 450“-ს ეხება.

მოკლედ

ჩუსი მედსანატეიხი ეზაღუბინს

ნოვოროსიისკის მახლობლად რუსეთის საჰაერო-სადესანტო ჯარებისა და შავი ზღვის ფლოტის ერთობლივი წვრთნები დასრულდა, რომელშიც ჩართული იყო მე-7 სადესანტო დივიზიის 1500 მებრძოლი, ტექნიკის 100-მდე ერთეული, სადესანტო ხომალდები და ავიაცია. სწავლების ფარგლებში მოხდა მსხვილი დესანტის გადმოსხმა ზღვიდან და ჰაერიდან; აგრეთვე, ჩატარდა რამდენიმე სასწავლო ბრძოლა მთიანი რელიეფის პირობებში, დღისით და ღამით.

გელგიას ტანკები აღარ სჭირდება

ბელგიის არმია მის კუთვნილ ტანკებს — „Leopard“-სა და სხვა ჯავშანტექნიკას „242 Piranha IIIC“-ს ტიპის ჯავშანტრანსპორტიორებით ცვლის. ამ მიზნით 800 მილიონი ევრო გამოიყო. საბაზო პლატფორმაზე სამი მოდიფიკაციის კომპლექტები დამონტაჟდება: 90 მმ. ქვემეხით (ორადგილიანი), 30 მმ. ქვემეხითა და 12,7 ტყვიამფრექვევით. ქვეითთა საბრძოლო მანქანისა და ჯავშანტრანსპორტიორის გარდა, ამავე პლატფორმაზე შეიქმნება სამეთაურო პუნქტი, სანიტარული და საინჟინერო მანქანა.

საჩუბთი ჩუსულ იარაღს შეიძინს

ბელგრადი აპირებს არმიის მოდერნიზაციაზე 3 მილიარდი დოლარის დახარჯვას. ამ თანხის მნიშვნელოვანი ნაწილი მე-4 თაობის გამანადგურებლებზე — „MiG-29M“-სა და „Cy-30“-ზე დაიხარჯება. აგრეთვე, სერბეთი, სავარაუდოდ, შეიძენს რადიოსალაკაციო სადგურებსა და „C-300“-ის ან „C-400“-ის საექსპორტო ვარიანტის ორ დივიზიონს.

ტაილანდი უკრაინას ავიდიკაბს

ტაილანდი 200 უკრაინულ ტანკ „რაორი-ს“-ს იყიდის. ისინი მოძველებულ ამერიკულ „M41A3“-ს ჩაანაცვლებს. ეს მეორე შემთხვევაა, როდესაც ტაილანდი უკრაინული ჯავშანტექნიკის მსხვილ პარტიას იძენს. ბანკოკში უკვე მიიღო 112 „БТР-3Е1“ და კიდევ 120-ის მიღება სურს. გადანაცვების უკრაინული ტანკის სასარგებლოდ განაპირობა იმან, რომ ის „Leopard“-2-ზე, „T-90“-სა და სამხრეთკორეულ „K-1“-ზე უფრო იაფია.

სუბრიგანი არტილერიის გაძლიერებაზე ზრუნავს

აზერბაიჯანი შეიარაღებული ძალების ფორსირებულ გაძლიერებას განაგრძობს. ახლახან მიღებულმა გადანაცვებით შვიდღებმა აზერბაიჯანს სომხეთისა და მთიანი ყარაბაღის არმიებზე მნიშვნელოვანი უპირატესობა მოუტანოს. საინფორმაციო სააგენტო „APA“-ს ცნობით, ბაქოს თურქეთისგან თვითმავალი საარტილერიო დანადგარების — „T-155 Firtina“-ს შეძენა სურს. კონტრაქტს ხელი, სავარაუდოდ, წლის ბოლომდე მოეწერება.

აზერბაიჯანის სამხედრო ბიუჯეტი 4-ჯერ უფრო დიდია, ვიდრე სომხეთის. მას 3,5-ჯერ მეტი ტანკი, თითქმის 2-ჯერ მეტი საარტილერიო დანადგარი და მოიერძე ვერტმფრენი და 5-ჯერ მეტი საბრძოლო თვითმფრინავი ჰყავს, თუმცა ყარაბაღის არმიის შეიარაღება ამ სხვაობის ნაწილობრივ კომპენსირებას ახდენს. ვინაიდან თვითაღიარებული რესპუბლიკა მის ხელთ არსებული შეიარაღების შესახებ საერთაშორისო ორგანიზაციებს ანგარიშებს არ აწვდის.

ზუსტი ციფრები ცნობილი არ არის, თუმცა ექსპერტები თანხმდებიან იმაში, რომ ამ ყარაბაღის არმიის ფაქტორის გათვალისწინებით, აზერბაიჯანის უპირატესობა ხმელეთზე უმნიშვნელო, თითქმის სიმბოლური ხდება. ერთადერთი სფერო, სადაც აზერბაიჯანის უპირატესობა უდავოა, ავიაციაა: აზერბაიჯანს ჰყავს 5 „MiG-21“, 32 „MiG-25“, 13 „MiG-29“, ხუთ-ხუთი „Cy-24“ და „Cy-17“, 15 „Cy-25“ და ამდენივე მოიერძე ვერტმფრენი „MiX-24“. სომხეთს კი მხოლოდ ერთი „MiG-25“, 15 „Cy-25“ და 8 „MiX-24“ ჰყავს. ამასთანავე, აზერბაიჯანელების აბსოლუტური უპირატესობა გამანადგურებლებში სომხეთის მოიერძე ავიაციის გამოყენებას სათუთს ხდის.

თუმცა, აზერბაიჯანული თვითმფრინავების საერთო რაოდენობის გათვალისწინებით, საუბარი იმაზე, რომ ისინი სახმელეთო ოპერაციებში კრიტიკულად მნიშვნელოვანი გარდამტეხის შეტანას შეძლებენ, არ შეიძლება, მიუხედავად, რომ სომხეთისა და მთიანი ყარაბაღის არმიები მოძველებული (თუმცა მთიანი რელიეფის პირობებში კვლავინდებურად ეფექტური) საჰაერო თავდაცვის საშუალებების საკმარის რაოდენობას ფლობენ.

რაც შეეხება არტილერიას, აქ, აზერბაიჯანული წყაროების მიხედვით, შემდეგი მდგომარეობაა: 425 აზერბაიჯანული სისტემა 239 სომხეთისა და 322 ყარაბაღის წინააღმდეგ. მართალია, ყარაბაღის საარტილერიო არსენალის შეფასება ერთობ გაბეროილი ჩანს, მაგრამ დამოუკიდებელი ექსპერტები თანხმდებიან იმაში, რომ არტილერიის კუთხით, აზერბაიჯანს უპირატესობა არ აქვს. თურქეთში „T-155 FIRTINA“-ს შეიქმნა ამ ვითარების შეცვლის სურვილს უკავშირდება.

ის უახლესი, მძლავრი და საკამათო საინტარესო თვითმავალი საარტილერიო დანადგარია, რომელიც ისტორიულად არის ცნობილი.

ახალი თვითმავალი საარტილერიო დანადგარი „K9 Thunder“-ი სამხრეთ კორეაში 1989 წლიდან იქმნებოდა. ის წარმოადგენდა ერთგვარ პასუხს ჩრდილოკორეელების წინასთან გასწორება იყო. შედეგად სამხრეთკორეელებმა მიიღეს ძალიან კარგი დანადგარი, რომელიც პრაქტიკულად ყველა მახასიათებლით სჯობს ჩრდილოურ ანალოგს, თუ სათვალავში იმ გარემოებას არ ჩავაგდებთ, რომ მასზე გაცილებით ძვირია (3,1 მილიონი დოლარი).

155 მმ. „K9 Thunder“-ი 47 ტონას იწონის, მისი სიგრძეა 12 მ., სიგანე — 3,4 მ., სიმაღლე — 2,73 მ., ძრავა — 8-ცი-

ლინდრიანი „MTU MT 881 Ka-500“ (1000 ცხ.დ.), სელის მარაგი — 480 კმ., სიჩქარე — 67 კმ/სთ. ძრავა-ტრანსმისიის ნაკვეთური კორპუსის წინა ნაწილშია, სადაც მძლავრი მექანიკოსი ზის. ეკიპაჟის დაწარჩენი 4 წევრი კორპუსის უკანა მხარეს მდებარე საბრძოლო ნაკვეთურშია. რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, ჭურვების ავტომატური მიწოდების სისტემა შესაძლებელს ხდის 15 წამში სამი გასროლის განხორციელებას (მაქსიმალური ტემპი), ხოლო ჩვეულებრივ პირობებში „K9“ ნუთში 6-8 გასროლას ახდენს. ცეცხლის გახსნა დანადგარის გაჩერებიდან 30 წამში შესაძლებელია. სროლის სიშორე (გაცილებული ჭურვიდან გა-მომდინარე) 30-56 კილომეტრია. კომპლექსი 360 გრადუსით ვრცელდება. მაქსიმალური ცდომილება სამიზნის კოორდინატების დადგენის დროს 17,5 მეტრია. სამხრეთ კორეის არმიაში „K9 Thunder“-ები დამატებით შეიქმნა შედეგად, თითოეულში 6 დანადგარია.

საბრძოლო კომპლექტის შევსებას (46 ჭურვი) ავტომატური სატრანსპორტო საშუალება „K10“ უზრუნველყოფს. კომპანია „Forecast International, Inc“, რომელიც შეიარაღების ბაზარს სწავლობს, ვარაუდობს, რომ მომავალ ათწლეულში ყველაზე აქტიური თვითმავალი საარტილერიო დანადგარი სწორედ „K9 THUNDER“-ი იქნება და მასზე მოთხოვნა სულ უფრო გაიზარდება. 2004 წელს თურქეთმა მიიღო „K9 Thunder“-ის პირველი პარტია და მათი წარმოების ლიცენზია (ეს 1 მილიარდი დოლარი დაუფჯდა). თურქულ მოდიფიკაციას „T-155 Firtina“ ეწოდა. კორეული „გლობლისგან“ მას მხოლოდ ის განასხვავებს, რომ მეთაურს ხედვის პანორამული ხელსაწყო არ აქვს, აგრეთვე, საბრძოლო კომპლექტის შევსება ავტომატური სატრანსპორტო საშუალების მეშვეობით არ ხდება. მიმდინარე წელს, თურქეთის არმია, როგორც მოსალოდნელია, 300 ახეთ დანადგარს მიიღებს, აზერბაიჯანი კი, სავარაუდოდ, — მომავალ წელს.

აზერბაიჯანელი სამხედროები

უნდა აღინიშნოს ამ დანადგარის კიდევ ერთი თვისება, რომელიც მნიშვნელოვანი როგორც კორეისთვის, ისე თურქეთისთვის და სამხრეთ კავკასიისთვის: პიდრონევატური დაკიდება და ზოგადად კონსტრუქტია შესაძლებელს ხდის მის ეფექტურ გამოყენებას მთიანი რელიეფში. მას მაღალი გამავლობა ახასიათებს. პირველად თურქმა სამხედროებმა „Firtina“ სწორედ მთიან რელიეფში გამოიყენეს (2007-2008 წლების მიჯნაზე, ერაყის ქურთისტანში).

ეს დანადგარები აზერბაიჯანის შეიარაღებული ძალების პოტენციალს მნიშვნელოვნად გაზრდის.

ტესლამ მოახერხა, ლაზეროპირულ პირობებში წარმოეშვა რთული ელექტრონული სტრუქტურები — ფიზიკის გუბერნატორის ზომის მისი. ტესლას ის ხელში ეჭირა, ხან ყუთში დავა და თავისახურს ახსრავდა, შემდეგ თავს მოხდიდა და კვლავ ამოიღებდა. ეს რამდენიმე წუთის განმავლობაში შენახვადი ახსოვსტურად სტაბილური სტრუქტურები იყო. დღეისათვის მისი ხელმოწერა მიღებას ძალზე ხანმოკლე დროით და მხოლოდ სამილიმეტრიანი დიამეტრით ახერხებენ.

HAARP – კლიმატური ისრაელი, ანუ აშინდის გაყოფა სამხედრო მიზნებისთვის

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №10-11

პირველად ამინდზე ხელოვნური ზემოქმედება 1946 წელს განხორციელდა. მაშინ ამერიკელმა ქიმიკოსმა ვინსტონ შატერმა თვითმფრინავიდან კილოგრამ-ნახევარი მშრალი ყინული გადმოყარა, რამაც თოვლის მოსვლა განაპირობა. ნალექების პროვოცირების მეთოდის არსი იმაში მდგომარეობს, რომ ღრუბლებში თვითმფრინავის, რაკეტების ან ყურეების საშუალებით იფანტება სპეციალური რეაგენტები — ვერცხლის, მშრალი ყინულის ან ჩვეულებრივი ცემენტის შენაერთები. ისინი იზიდავს სისველეს, რომელსაც ატმოსფერო შეიცავს, მიძიდება და შემდეგ წვიმის ან სველი თოვლის სახით მოდის. აშშ-ში 40-იანი წლების დასასრულს ნალექების ხელოვნურად გამოწვევის შესაძლებლობათა ნამდვილი ბუმი იყო. კომერციული ფირმები პირდაპირ სთავაზობდნენ ფერმერებს კლიმატურ მომსახურებას. ბუნებრივი სტიქიის კოლოსალური ძალა შეიძლებოდა მასობრივი განადგურების იარაღად ქცეულიყო.

უცნაური დამთხვევის გამო, ბექფილიტი მედიკოსი დაქვარა ინფორმაცია ამერიკული სადღურის HAARP-ის მუშაობის შესახებ. რაოდენ გასაოცარიც უნდა იყოს, HAARP-ს საფუძვლად დაედო ფრანგულ-საგაზრთო ექსპერიმენტი „ატაქსი“, რომელიც ჯარ კიდეც 80-იანი წლების დასაწყისში განხორციელდა. მაშინ კირგინის კუნძულის თავზე მოძრავი ფრანგული თანამგზავრიდან განხორციელდა ელექტრონების გასროლა. იონოსფეროს საპასუხო რეაქცია არხანგელსკის ოლქში რეგისტრირდა. აქ ფრანგული აპარატურით აღჭურვილი სადღური იდგა.

ლეონიდ ივაშოვი, გეოპოლიტიკური პრობლემების აკადემიის პრეზიდენტი, ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი, გენერალ-პოლკოვნიკი: — მათ ჩვენი ტექნოლოგიები მიიღეს, როდესაც ელცინმა ჩვენს სანარმოებს უთხრა, რომ ფული არ გვეყოფნის და ამერიკასთან ერთად გავაგრძელოთ ექსპერიმენტები. ჩვენც ჩვენი საიდუმლოებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ამერიკელებს გავუზიარეთ. ჩვენ მუდამ წინ ვიყავით, მაგალითად, უწყვეტი ქიმიური ლაზერის სფეროში და ესეც გავუზიარეთ. ახლა ისინი ამას უკვე თვითმფრინავებსა და კოსმოსურ პლატფორმებზე იყენებენ ჩვენი ბალისტიკური რაკეტებისა და საბრძოლო ქობინების წინააღმდეგ.

***
ნიკოლა ტესლას გასული საუკუნის ლეონარდოს ეპიზონი. მისი ცალკეული ექსპერიმენტების შედეგები ახლაც კი ფანტასტიკას ნააგავს. გაურკვეველი მიზეზების გამო, მისი შრომების შესახებ დოკუმენტები ამ დრომდეც მიუწვდომელია ფართო აუდიტორიისთვის. იგი ამბობდა: „ჩვენი დედამისა ენერჯის უზარმაზარ ოკეანეშია ჩაძირული. ჩვენ უსასრულო სივრცეში წარმოუდგენელი სიჩქარით მივფრინებ“.

„მე შევქმენი მუხტები, რომელთა სიმძლავრეც ბევრად აღემატება ელვის ძალას“, — ამბობდა ტესლა. მეორე დღეს გაზეთი „ნიუ იორკ სანი“ წერდა: „გასულ ღამეს ჩვენ უცნაური ფენომენების მომსწრენი გავხდით. ეს იყო ტესლას მიერ გაშვებული უზარმაზარი ელვები. ატმოსფეროს ფენები სხვადასხვა სიმაღლეზე ააღდა და დიდი ტერიტორია ისე გაანათა, რომ ღამე მომენტალურად დღედ იქცა. მთელი ჰაერი გაჯერებული იყო ნათებით. ეს ნათება ადამიანის სხეულის კიდებზე აირეკლა და ყველა იქ მყოფი ადამიანი ღია ცისფერ ნათებას ასხივებდა. საკუთარი თავები ღანდებად გვეჩვენებოდა“.

ნათ. ირგვლივ ყველაფერი ბრუნავს, მოძრაობს და ეს ყველაფერი ენერჯიაა. ჩვენ წინაშე უდიდესი ამოცანა, ამ ენერჯიის მოპოვების საშუალებებს მივაგნოთ“. ტესლა მიჩნეოდა, რომ უკანაა და დამამაზარს არის უდიდესი ტივა-ლოვის კონდენსატორი. ეს არის მაგნეტა, რომელიც ბრუნავს და ამ ელექტრონით მოუტავს ატმოსფეროს, განსაპოტრებიტი კი მის ზედა შრეს — იონოსფეროს.

ტესლას იდეა ერთდროულად უბრალოც იყო და გლობალურიც. მას სურდა ამ ენერჯიის მიღება და მისი გარდაქმნა ესწავლა, რათა შემდეგ დედამიწის ყველაზე მიყრუებულ კუთხეებამდე მიეტანა.

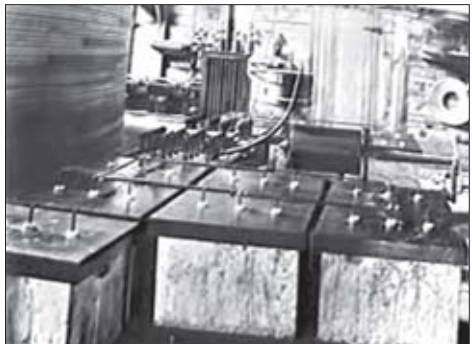
ექსპერიმენტებისთვის 1899 წელს სპეციალური ლაბორატორია კოლორადო სპრინგსი აშენდა. მალე მეცნიერი დარწმუნდა, რომ ელექტრომუხტი მინის გავლით კაბელებისა და რადიოტალღების გარეშე შეიძლება გადაიცეს. დანადგარის ჩართვისას ჭექა-ქუხილის ხმა ათეული კილომეტრების დაშორებით ისმოდა. კომპის ირგვლივ უზარმაზარი სინათლის ბურთი მოძრაობდა. ირგვლივ მყოფი ადამიანები შეშინებული ადევნებდნენ თვალს, როგორ გარბობდა ნაპერკლეები მათ ფეხებსა და მინას შორის.

ბორის როდინოვი, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი: — ყველა გაზეთი წერდა იმის თაობაზე, თუ როგორ შეიძლება ამ დანადგარის საშუალებით ენერჯიის დიდ მანძილზე გადაცემა, ოკეანის განათება და ასე შემდეგ. ეს უზარმაზარი ენერჯია იყო, ოკეანეზე ცის განათებისთვის საკმარისი ენერჯია. საიდან მოდიოდა ეს სასწაულებრივი ენერჯია? საუკუნის დასაწყისში აშშ-ის ყველა ელექტროსადგური ერთად აშხეულა ენერჯიას ვერ გამოიმუშავებდა. თავისი იმპულსებით ტესლა არღვევდა ატმოსფეროს თავისი კომპის თავზე. ამას სხვადასხვა მეთოდით ცდილობდა, უდიდესი წნევის ძალის საშუალებით წყლის ჭავლითაც, რენტგენის სხივებითაც, ულტრაიისფერი სხივებითაც. უნდოდა, მიეღო ყველაზე კარგი გარღვევის შედეგი, რადგან 100 კილომეტრის გარღვევა საკმაოდ დიდი პრობლემაა. ტესლამ უზარმაზარი მასშტაბის ტრანსფორმატორი დააყენა და საბოლოოდ იონოსფეროზე ზემოქმედებით აღწევდა სწორედ იმ ეფექტებს, რომლებზეც უკვე ვისაუბრეთ. მთავარი კი ის იყო, რომ ენერჯიას ღებულობდა.

ცნობილია, რომ 1930-იან წლებში ტესლა მრავალსამიზინანი სადღურების პროექტზე მუშაობდა. ამ სადღურებს ნებისმიერი სახელმწიფოს საზღვრების დაცვა უნდა შეეძლებოდა. იგი ამბობდა, რომ ელექტრონული ფარი აბსოლუტურად ახლებური პრინციპითა და ენერჯიის ახალი სახეობით იმოქმედებდა. ენერჯია გაორცელებლად არა რადიოტალღების, არამედ ადამიანის თმის ღერაზე ას მილიონ-ჯერ უფრო მძლავრი ელექტრონული სხივი უნდა შეეშალა მის სხეულს და ამ დროს იგი უნდა იგრძნობდა მისი სხეულის ატმოსფეროში ყველაფერს. ეს იყო უზარმაზარი ენერჯია, რომელიც ახლაც იქვეა. მისი მოხდენის მიზანმიმართული გამოყენებაა. ტესლამ მოახერხა, ლაზეროპირულ პირობებში წარმოეშვა რთული ელექტრონული სტრუქტურები — ფეხბურთის ბურთის ზომის მისი. ტესლას ის ხელში ეჭირა, ხან ყუთში დება და თავსახურს ახსრავდა, შემდეგ თავს მოხდიდა და კვლავ ამოიღებდა. ეს რამდენიმე წუთის განმავლობაში შენახვადი აბსოლუტურად სტაბილური სტრუქტურები იყო. დღეისათვის მისი ხელმოწერა მიღებას ძალზე ხანმოკლე დროით და მხოლოდ სამილიმეტრიანი დიამეტრით ახერხებენ.

თავისი სისტემის დახმარებით, ტესლა უდაბნოებში წვიმების გამოწვევას, საზღვაო მარშრუტების თავზე ცის განათებას, ავტომატურად გადაყვანას და პლანეტათმორიის კომუნიკაციების დამყარებასაც კი აპირებდა. ყველაზე გახმაურებული და წარმოუდგენელი ხმების თანახმად, ტესლას ექსპერიმენტები ტუნგუსის კატასტროფის გამოწვევად იქცა. ფლობდა კი კომპი იმხელა სიმძლავრეს, რომ ტუნგუსის მოვლენები განუპირობებინა? საქმე ისაა, რომ კომპა დაამონტაჟებული კონდენსატორის დიამეტრი საშუალებას იძლეოდა, ათი ათას აპარამდე მუხტის დენი მიეღო. კაბავა კი, რომელსაც ტესლა იმ იდეაზე, ახ მილიონ ვოლტს ალწვდა. თუ ამ დენსა და კაბავას ერთმანეთთან გადავარაველებთ, ერთ ტარავატს მივიღებთ. ეს არის ენერჯია, რომლის გადაცემაც შეუძლებელია ტესლას და რომლის მიღებაც ამ დრომდე არაა შესაძლებელი.

ჯარ უფრო მძლავრი ელექტრონული სხივის საშუალებით და ამ ენერჯიას შეიძლება გამოიყენოს, თვითმფრინავების კრავება 250 მილის დაშორებაზე დაელოდ.

კუნძულ ლონგ-აილენდზე სამეცნიერო ქალაქის მშენებლობა დაიწყო. მთავარი შენობა 57 მეტრი სიმაღლის კარკასული კომპი იყო. მის თავზე გიგანტური გამძლეობის გადამცემით აღჭურვილი უზარმაზარი ფოლადის თეფში იყო დამონტაჟებული. მინაში 36 მეტრის სიღრმეზე იყო ჩაფლული ფოლადის მაღარო.

1905 წელს ამ ნაგებობის საცდელი ამოქმედება განხორციელდა. გაოგნებული ჟურნალისტები წერდნენ, რომ მან ცა ოკეანის თავზე 1000 მილის მანძილზე გაანათა. ტესლამ მოახერხა, ლაზეროპირულ პირობებში წარმოეშვა რთული ელექტრონული სტრუქტურები — ფეხბურთის ბურთის ზომის მისი. ტესლას ის ხელში ეჭირა, ხან ყუთში დება და თავსახურს ახსრავდა, შემდეგ თავს მოხდიდა და კვლავ ამოიღებდა. ეს რამდენიმე წუთის განმავლობაში შენახვადი აბსოლუტურად სტაბილური სტრუქტურები იყო. დღეისათვის მისი ხელმოწერა მიღებას ძალზე ხანმოკლე დროით და მხოლოდ სამილიმეტრიანი დიამეტრით ახერხებენ.

თავისი სისტემის დახმარებით, ტესლა უდაბნოებში წვიმების გამოწვევას, საზღვაო მარშრუტების თავზე ცის განათებას, ავტომატურად გადაყვანას და პლანეტათმორიის კომუნიკაციების დამყარებასაც კი აპირებდა. ყველაზე გახმაურებული და წარმოუდგენელი ხმების თანახმად, ტესლას ექსპერიმენტები ტუნგუსის კატასტროფის გამოწვევად იქცა. ფლობდა კი კომპი იმხელა სიმძლავრეს, რომ ტუნგუსის მოვლენები განუპირობებინა? საქმე ისაა, რომ კომპა დაამონტაჟებული კონდენსატორის დიამეტრი საშუალებას იძლეოდა, ათი ათას აპარამდე მუხტის დენი მიეღო. კაბავა კი, რომელსაც ტესლა იმ იდეაზე, ახ მილიონ ვოლტს ალწვდა. თუ ამ დენსა და კაბავას ერთმანეთთან გადავარაველებთ, ერთ ტარავატს მივიღებთ. ეს არის ენერჯია, რომლის გადაცემაც შეუძლებელია ტესლას და რომლის მიღებაც ამ დრომდე არაა შესაძლებელი.

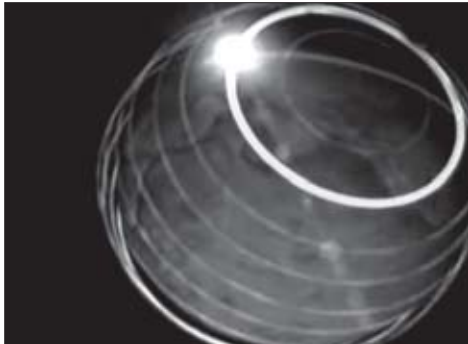

როდესაც გენერატორები მთელი სიმძლავრით ააშუსავენ, მოულოდნელი რამ მოხდა. გემი დროებით გაქრა, შემდეგ კი რამდენიმე წამით სულ სხვა ადგილას — ნორფოლკში, ფილადელფიიდან 350 კილომეტრის დაშორებით გამოჩნდა. ძალიან ცოტა ხნის შემდეგ გემი კვლავ იხვევ კორკასი ბატიარიალიზდა, საიდანაც გაქრა. ყველაზე უცნაური რამ ექიპაჟს დაემართა. მიზნაშურობა ნახევარი საშუალოდ სადღაც გაქრა, ზომიერი შუიდან შეიშალა, დანარჩენებმა კი შეიძინეს უნარი, საკუთარი ნებით გამძრავიყვნენ და ისევ გარეგანიყვნენ.

ლია. მაქსიმუმში, რასაც ჩვენ ამჟამად არსებული ხაზების საშუალებით გადაცემით, მილიონი კილოვატია, რაც ტესლას მიღწევებზე ათჯერ ნაკლებია. ახლა გადავითქვამთ მილიონი ვოლტის გენერატორები, რაც დიდ მიღწევად ითვლება. ის კი ას მილიონ ვოლტს ყოველგვარი პრობლემის გარეშე იღებს.

გორის როდიონი: — ტესლას დანადგარი სწორედ იმ გათვლით აშენდა, რომ ერთდროული შემოქმედება უნდა მოეხდინა ატმოსფეროს ზედა შრეებსა და დედამიწაზე. ეს იყო უდიდესი, დაახლოებით 60 მეტრის სიმაღლის კოშკი, მის ქვეშ, დაახლოებით სამოცივე მეტრზე იყო ის კომუნიკაცია, რომლის შესახებაც უკვე ცოტა ვინმემ თუ იცის. იქ იყო ზეთის უზარმაზარი ავზები, რომელთა დანიშნულებაც ასევე რყევის გამომწვევა იყო, ოღონდ დედამიწაზე. სწორედ ამ რყევის სისტემა, რომელიც ერთდროულად ვრცელდებოდა როგორც დედამიწის ქერქზე, ასევე ატმოსფეროს ზედა შრეში, რეზონანსულ მოვლენებს იწვევდა არა მხოლოდ ატმოსფეროში, არამედ დედამიწის ქერქშიც.

ყურადღებას გავამახვილებ იმაზე, თუ რა უცნაურად იწვინდა ხეხილი. როგორც ფიზიკოსს, ვერ ბათილდება, რომ გემი უპიკაროდ, რომ ასეთი ხე დაზარალიყო არა მხოლოდ მინის ზამთრით, არამედ ფსევდონანად. იმ სფეროდან ახლოვდება რად გარკვევილი მოვლენები, რაც მიანიშნავდა, რომ იმ მუხტები მოქმედებდა. ამასთანავე, აუცილებელი არაა, ეს საზოგადოებრივი, ელვის მსგავსი მუხტები ყოფილიყო. სავსებით შესაძლებელია, ეს ნრიული ელვაც ყოფილიყო.

ეს აბსოლუტურად უჩვეულო ელექტრონული ფენა იყო. ვერსია, რომ ტუნგუსის კატასტროფის გამოწვევი მეტეორიტის ჩამოვარდნა იყო, არანაირ ჩარჩოებში არ ჯდება. ტუნგუსის მოვლენებს იკვლევან დეტალურად, ტაიგა თავიდან ბოლომდე გადაქექეს, მაგრამ მეტეორიტის კვალი ვერ მიაგნეს.

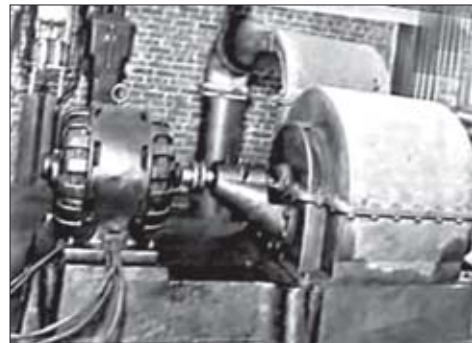
ტუნგუსის მოვლენებამდე ჯერ კიდევ ორი თვით ადრე ევროპისა და რუსეთის თავზე სინათლის უზარმაზარი ზოლები გამოჩნდა, კატასტროფამდე ცხრა დღით ადრე კი ცაზე ფერადი ნათება დაიწყო. ნათება მკვეთრად გამოიხატებოდა აფეთქებამდე სამი დღით ადრე. რუსეთის ცაზე, ურალიდან ბალტიამდე, ცაში მანათობელი ბურთები დაფრინავდა.

1915 წელს ტესლა იტყვის: „ელექტროენერჯის უსაღებოდ გადაცემის პრაქტიკული განხორციელება და დაშორებაზე დამანგრეველი შემოქმედების გამოწვევა ნამდვილად შესაძლებელია.

ლებელია. ჩემი მიღწევები იმდენად შორს წავიდა, რომ დიდი დამანგრეველი ძალის შემოქმედება ნინასნარ დიდი სიზუსტით განსაზღვრულ დედამიწის ნებისმიერ წერტილში შეიძლება გადაიციეს“.

გორის როდიონი: — მოულოდნელად ის იმპულსებზე გადაერთო. ძლიერი ელექტრო იმპულსები კი ნიშნავს, რომ საქმე გაქვთ სხვადასხვა სისხირებთან, მაგრამ ისინი ისე ეწყობიან ერთმანეთს, რომ მთელი სიმძლავრე გამოიყოფა დროის ძალიან მოკლე მონაკვეთში. სწორედ ამ იმპულსურმა ველებმა მისცა მას შესაძლებლობა, აღმოეჩინა მატერიის ორი ახალი სახეობა და, მიუხედავად იმისა, რომ ეს საკმაოდ ხმამაღალი განცხადებაა, მე ამის თქმის არ მეშინია. ახლა მატერიის ამ სახეობებს ზნელ მატერიებს და ზნელ ენერჯებს უწოდებენ. შეგახსენებთ, რომ ტესლამ ეს აღმოჩენები 1890 წელს გააკეთა. ამის შემდეგ იგი მხოლოდ იმპულსებთან მუშაობდა. ამისთვის შექმნა მთელი რიგი დანადგარები, მათ შორის — ტესლას ცნობილი გენერატორიც.

ეს გენერატორი მუშაობს არა როგორც ჩვეულებრივი ტრანსფორმატორი, არამედ როგორც ტრანსფორმატორი, რომელიც ქმნის მილიონობით ვოლტის უზარმაზარ ძაბვას, თანაც რაღაც გაურკვეველი საოცარი გზით. ამ ტრანსფორმატორის გათვლის მეთოდები ამ დრომდეც არ არსებობს.

მაგრამ ყველაზე წარმოუდგენელი ექსპერიმენტი ტესლას გარდაცვალებიდან ექვსი თვის შემდეგ — 1943 წლის ოქტომბერში დასრულდა. ამ ექსპერიმენტის მიზანი გემის გაუჩინარება იყო. მოვლენები ფილადელფისის პორტში ვითარდებოდა.

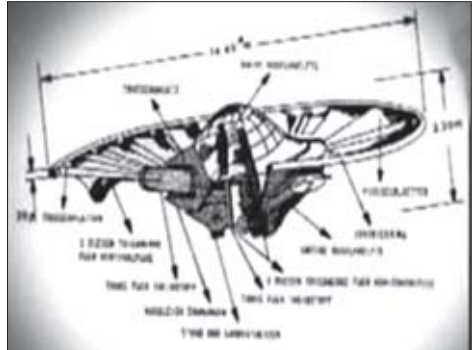

როდესაც გენერატორები მთელი სიმძლავრით ააშუსავენ, მოულოდნელი რამ მოხდა. გემი დროებით გაქრა, შემდეგ კი რამდენიმე წამით სულ სხვა ადგილას — ნორფოლკში, ფილადელფიიდან 350 კილომეტრის დაშორებით გამოჩნდა. ძალიან ცოტა ხნის შემდეგ გემი კვლავ იხვევ პორტში მატერიალიზდა, საიდანაც გაქრა. ყველაზე უცნაური რამ ექიპაჟს დაემართა. მიზნაშურობა ნახევარი საშუალოდ სადღაც გაქრა, ზომიერი შუიდან შეიშალა, დანარჩენებმა კი შეიძინეს უნარი, საკუთარი ნებით გამძრავიყვნენ და ისევ გარეგანიყვნენ.

თავად გემის გაუჩინარებას სქელი, მომხიარული ღრუბლის გამოჩენა უსწრებდა წინ. გენერატორების ჩართვისთანავე გემი ამ ღრუბელში გაეხვეა. ექსპერიმენტში სამი გემი მონაწილეობდა. მათგან შუაში შემოსხენული გემი იდგა. მისგან მარჯვნივ და მარცხნივ განლაგებული გემები არეკვლის ფუნქციას ასრულებდა. სინამდვილეში საუბარია ღია ლაზერებზე, რომელთა სხივებიც ნებისმიერ გარემოში თავისუფალ დაშორებაზე გადაეცემა. ამგვარ ლაზერებს ტესლა თავის ნიუ იორკის ლაბორატორიაში ჯერ კიდევ მე-19 საუკუნეში აწარმოებდა. სწორედ მათი საშუალებით ახერხებდა ნათურების გარეშე შენობის განათებას, მანათობელი შაერის წარმოქმნას და მსგავს საოცრებებს. 1912 წელს ნიკოლ ტესლამ ატმოსფეროს გათბობის საშუალებას მიაგნო. მან ცვალებადი დენი, მაღალსიხშირიანი რადიოტალღებისა და თავისუფალი ენერჯის გამოიყენებდა ტექნოლოგიები აღმოაჩინა. იგი მაღალი და დაბალი სიხშირის ელვებზე ატარებდა ექსპე-

რიმენტებს, ამინდის მართვის ტექნოლოგიის აღმოჩენისა და რაკეტების არეკვლა-განადგურების მიზნით დედამიწის ირგვლივ რაღაც დამცავი შრის შექმნაზე მუშაობდა. მისი იდეებიდან და შემუშავებული პროექტებიდან მრავალი იმდენად უსწრებდა დროს, რომ მეცნიერის ცხოვრებაში მათი რეალიზება შეუძლებელი იყო — შესაბამისი ტექნოლოგიები, უბრალოდ, არ არსებობდა. მათგან მხოლოდ ზოგიერთის ჩამონათვალი ასე გამოიყურება: რადიომართვადი ტორპედოები და საფრენი აპარატები, რეაქტიული თვითმფრინავები, ვერტიკალური აფრენის საფრენი აპარატები, შაერის ბალიშებზე მდგარი გემები და მრავალი სხვა.

ტესლას დღიურები და ხელნაწერები გაურკვეველ გარემოებებში გაქრა. მისმა იდეებმა და ნაშურობებმა უიმედოდ სთანამედროვე იარაღს დაუღო სავსება.

ატმოსფეროს ზედა შრე, იონოსფერო იონიზირებული ატომებითაა გაჯერებული. კოსმოსიდან დამუხტული ნაწილაკები მზის ქარის მიმართულბით, დედამიწის მაგნიტური ველის სიღრმის კენ მიედინება და ჩვენი პლანეტის პოლარულ განედებზე პოლარულ ნათებას განაპირობებს. ჩრდილოეთის ნათება ადამიანებისთვის იონოსფეროს არსებობის შესახებ ერთადერთი შეხსენებაა, მაგრამ ეს — მხოლოდ ზედაპირული მიდგომისაა. უკვე დიდი ხანია, ფიქსირდება მინისძვრების წინამორბედი ციური ცეცხლოვანი ლანდები. მზის ქარიშხლების ადამიანთა ჯანმრთელობაზე გავლენის შესახებ, ალბათ, ყველა იცის. რაკეტებზე დამონტაჟებული ადგიურივილობის საშუალებით იონოსფეროს მდგომარეობაზე გავლენის მოხდენა ადამიანებმა დიდი ხნის წინათ დაიწყეს. მაგრამ ფართო საზოგადოებრივი რეზონანსი ამ თემასთან დაკავშირებით მხოლოდ 90-იანი წლების შუა პერიოდიდან ფიქსირდება. სწორედ მაშინ დაიწყო ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა პროგრამა მაღალსიხშირიანი აქტიური აგრულივი კვლევების მიმართულბით, იგივე HAARP-ი.

კონსტანტინე სივკოვი, სამხედრო მეცნიერებათა დოქტორი, გეოპოლიტიკური პრობლემების აკადემიის ვიცეპრეზიდენტი: — აბრევიატურა HAARP-ი თარგმანში იონოსფეროს მაღალსიხშირიანი კვლევით პროგრამას ნიშნავს. პროგრამა ოფიციალურად გამოცხადებულია, როგორც დედამიწის იონოსფეროს კანონზომიერებათა განვითარების კვლევის დონისძიების სისტემა. ფაქტობრივად, სისტემა HAARP-ი წარმოადგენს და-

ნადგარს, რომელიც იონოსფეროს მიდღივიკაციის განსოციილიზისთვის, ანუ მასში გარკვეული ცვლილებების შეთანისთვისაა განაშურობილი.

ამ პროექტზე საუბრისას ყველაზე ხშირად ახსენებენ გრანდიოზულ კომპლექსს, რომელიც იონოსფეროს კვლევებისთვისაა განკუთვნილი და რომელიც ალიასკაზე, გაკონას სამხედრო პოლიგონზეა აგებული. კომპლექსი მართლაც შთამბეჭდავია: 13 პექტარ მინის ნაკვეთზე განლაგებულია უზარმაზარი ფაზირებული ანტენების ცხაური. ეს არის 180 ანტენის შექმნილი ქსელი, რომელიც ერთობლიობაში ზემოდალი სისხირების გამომსხივებელს წარმოადგენს.

გორის როდიონი: — ამერიკელები ძალზე ბუნებრივად აცხადებენ, რომ მთელი ეს დანადგარები განკუთვნილია ატმოსფეროს ზედა შრეების კვლევისთვის. არც თავდაცვით და არც თავდასხმით ფუნქციებზე, რა თქმა უნდა, არავინ საუბრობს, მიუხედავად იმისა, რომ ამ საქმით სამხედროები არიან დაკავებული.

HAARP-ის შემადგენლობაში, ანტენების გარდა, შედის ნეკოგერენტული გამოსხივების რადარი 20-მეტრიანი დამეტრის ანტენით, ლაზერული ლოკატორები, მაგნიტომეტრები, მძლავრი კომპიუტერები სიგნალების დამუშავებისა და ანტენების მართვისთვის. მთელ კომპლექსს განის უმძლავრესი ელექტროსადაგური კვებავს. აგრულივი რეზონანსული ანძა არფა შემუშავებულია სპეციალურად იონოსფეროზე ექსპერიმენტებისათვის ელექტრომაგნიტური ენერჯის ფოკუსირებული ნაკრებით, რომლის სიმძლავრე მილიარდობით ვატია. მისი დახმარებით დედამიწის ზედა ზრებზე იქმნება პლამური ლინზები, რომლებიც იონიზირებული გაზის მილიონობით კუბურ მეტრს ატრიალებს. ისინი ამრეკვავს ეკრანებად გამოიყენება და სამხედრო რადიოგამომსხივებელი აპარატურის მუშაობას უზრუნველყოფს.

კონსტანტინე სივკოვი: — კონცენტრაციისა და რამდენიმე ამ ანტენის გამოსხივებისას განსაზღვრულ ტერიტორიაზე წარმოიქმნება ზემოდალი ძაბვის ელექტრომაგნიტური ველები, რომლებიც იონოსფეროს ნაწილაკების დამატებით იონიზაციას განაპირობებს. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, წარმოიქმნება იონური ლინზები, რომლებიც უკიდურესად მაღალი ძაბვის ელექტრომაგნიტურ ველებშია. ამ ზონაში ან მიმდებარე ზონებში, ბალისტიკური რაკეტების ან თვითმფრინავების მოხვედრის შემთხვევაში, ისინი მწყობრიდან გამოდის.

გაერთიანებული მსოფლიო პრესა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

აშშ-ში ბირჟაზე დარბაზისტრიკაშულ ფირმაში საკუთრების ნივთიან დაკავშირებული ინფორმაციის გახსნა მანამდე არ შეიძლება, ვიდრე ერთი პირის ხელში აქციათა 5% არ მოიყრის თავს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ 11 ადამიანს, მაგალითად ოჯახს, შეუძლია ფარულად აკონტროლოს 11 სააქციო საზოგადოება, თუ თითოეულში ყველა მათგანი ინდივიდუალურად აქციების მართვაში 4,99%-იანი პაკეტით შემოიფარგლება. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ყოველი მათგანი ოფიციალურად ფლობს აქციათა 4,99%-ს 11 მედიაკონცერნში. ეს აქციები ან „ოჯახში“ რჩება, ან აბსოლუტურად ლეგალურად კონტროლდება პატარა ანონიმური ჯგუფის მიერ. ასე რომ, ერთი პატარა დაჯგუფების მიერ მასშტაბის კონტროლი შესაძლებელია და ამის შენიღბვას დიდი მცდელობა არ სჭირდება.

ვინ აკონტროლებს მსოფლიო პრესას

მთელ მსოფლიოს ხუთი გიგანტი კარნახობს, რაზე უნდა იფიქრონ მასებმა და რით უნდა გაერთონ. 2003 წლის შემოდგომიდან მასშტაბურ ოფიციალური კონტროლი აქციათა დიდი ნაწილის შესყიდვით ხელში ჩაიგდო სწორედ ამ ხუთმა მედიაგანტმა — „აოლ თაიმ უორნერმა“, „ვაიკომმა“, „ენ-ბი-სი უნივერსალმა“, „ბერტელსმანმა“ და „მერდოკ ნიუს კორპმა“. მთავარი აქციონერები ან ადამიანები, რომლებიც ამ ხუთ მედიაგანტში გადანყვებულებზე იღებენ, ერთსა და იმავე მიზანსა და იდეოლოგიას ემსახურებიან, ერთსა და იმავე პატრონებს ემსახურებიან.

თუ ვინმეს ჰგონია, რომ მედიაგანტი „ბერტელსმან გმბ“ ტიპური გერმანული ფირმაა, მას ავიწყდება, რომ მასში 25%-ის მფლობელი საერთაშორისო საინვესტიციო კომპანია „გრუპ ბრიუსელ ლამბერია“, რომელიც ფულს საკუთარი ან საიდუმლო კლიენტის სახელით აბანდებს. მოკლედ, თუ ვინმეს სურს, ანონიმურად დარჩეს, თავიდან ერთ ან რამდენიმე პატარა ბანკს იყიდოს, შემდეგ კი ისინი, როგორც ნეიტრალური მესამე პირები, აბანდებს ფულს მედიაგანტში, თავად კი ჩრდილში რჩება. ამის შესახებ ბერტელსმანმა რატომღაც ჯერ კიდევ 150 წლის წინათ იცოდა. ის აშშ-ში ინვესტიციებს არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო პარტნიორების როლზე ღვივდა და მორგანის დახმარებით ახორციელებდა. დღესაც სერ ვევილინ დე როტ-შილდ (ბრიტანეთში), მისი ძმა დევიდ დე როტშილდი (საფრანგეთში) და ოჯახის სხვა წევრები ინვესტიციებს ახორციელებენ არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო ჰოლდინგ „კონკორდიას“ გავლით. „კონკორდია“ აკონტროლებს ჰოლდინგი „როტშილდ კონტინუუიშენ ჰოლდინგი“, რომელიც ცნობილი ბანკის — „HM როტშილდის“ მთავარი აქციონერია. აქციათა პაკეტი კი, რომლებიც ნდობით აღჭურვილ პირებს ან სხვა საიდუმლო ჰოლდინგებს ეკუთვნის, უცნობი რჩება.

შედეგად, თუ ვინმეს სურს, ანონიმურად დარჩეს, თავიდან ერთ ან რამდენიმე პატარა ბანკს იყიდოს, შემდეგ კი ისინი, როგორც ნეიტრალური მესამე პირები, აბანდებს ფულს მედიაგანტში, თავად კი ჩრდილში რჩება. ამის შესახებ ბერტელსმანმა რატომღაც ჯერ კიდევ 150 წლის წინათ იცოდა. ის აშშ-ში ინვესტიციებს არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო პარტნიორების როლზე ღვივდა და მორგანის დახმარებით ახორციელებდა. დღესაც სერ ვევილინ დე როტ-შილდ (ბრიტანეთში), მისი ძმა დევიდ დე როტშილდი (საფრანგეთში) და ოჯახის სხვა წევრები ინვესტიციებს ახორციელებენ არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო ჰოლდინგ „კონკორდიას“ გავლით. „კონკორდია“ აკონტროლებს ჰოლდინგი „როტშილდ კონტინუუიშენ ჰოლდინგი“, რომელიც ცნობილი ბანკის — „HM როტშილდის“ მთავარი აქციონერია. აქციათა პაკეტი კი, რომლებიც ნდობით აღჭურვილ პირებს ან სხვა საიდუმლო ჰოლდინგებს ეკუთვნის, უცნობი რჩება.

ყველა დაჯგუფება, რომელსაც სურს, ანონიმურად დარჩეს, თავიდან ერთ ან რამდენიმე პატარა ბანკს იყიდოს, შემდეგ კი ისინი, როგორც ნეიტრალური მესამე პირები, აბანდებს ფულს მედიაგანტში, თავად კი ჩრდილში რჩება. ამის შესახებ ბერტელსმანმა რატომღაც ჯერ კიდევ 150 წლის წინათ იცოდა. ის აშშ-ში ინვესტიციებს არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო პარტნიორების როლზე ღვივდა და მორგანის დახმარებით ახორციელებდა. დღესაც სერ ვევილინ დე როტ-შილდ (ბრიტანეთში), მისი ძმა დევიდ დე როტშილდი (საფრანგეთში) და ოჯახის სხვა წევრები ინვესტიციებს ახორციელებენ არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო ჰოლდინგ „კონკორდიას“ გავლით. „კონკორდია“ აკონტროლებს ჰოლდინგი „როტშილდ კონტინუუიშენ ჰოლდინგი“, რომელიც ცნობილი ბანკის — „HM როტშილდის“ მთავარი აქციონერია. აქციათა პაკეტი კი, რომლებიც ნდობით აღჭურვილ პირებს ან სხვა საიდუმლო ჰოლდინგებს ეკუთვნის, უცნობი რჩება.

უკლებლივ ყველა მედიაგანტი უკიდურესად მეგობრულადაა განწყობილი ისრაელის მიმართ. ეს აერთიანებს ყველა ნაფიქრად ნაკრებულ ადამიანს

ლი მილიარდებიდან ყოველწლიურად პროცენტს. ყველა მედიაგანტი, საჭიროების შემთხვევაში, შეიძლება უპრობლემოდ შეიცვალოს. შემოსენებელი მედიაგანტები, რომლებიც მუდამ ფლობენ მილიარდობით ლიკვიდურ სახსრებს (რომელთა ნაწილი მავლობის საკითხი, საეჭვოა, მასმედიაში როდესმე დაიხვას და ამიტომაც მუდამი უცნობი დარჩება), თითქოსდა საკუთარი სახელით ყიდულობენ მედიაჰოლდინგებს და მასშტაბის აქციებს. ცალსახად იშვიათობაა, რომ უკლებლივ ყველა მედიაგანტი უკიდურესად მეგობრულადაა განწყობილი ისრაელის მიმართ. ეს აერთიანებს უკლებლივ ყველა ნაფიქრად ნაკრებულ ადამიანს. შედეგად, თუ ვინმეს სურს, ანონიმურად დარჩეს, თავიდან ერთ ან რამდენიმე პატარა ბანკს იყიდოს, შემდეგ კი ისინი, როგორც ნეიტრალური მესამე პირები, აბანდებს ფულს მედიაგანტში, თავად კი ჩრდილში რჩება. ამის შესახებ ბერტელსმანმა რატომღაც ჯერ კიდევ 150 წლის წინათ იცოდა. ის აშშ-ში ინვესტიციებს არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო პარტნიორების როლზე ღვივდა და მორგანის დახმარებით ახორციელებდა. დღესაც სერ ვევილინ დე როტ-შილდ (ბრიტანეთში), მისი ძმა დევიდ დე როტშილდი (საფრანგეთში) და ოჯახის სხვა წევრები ინვესტიციებს ახორციელებენ არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო ჰოლდინგ „კონკორდიას“ გავლით. „კონკორდია“ აკონტროლებს ჰოლდინგი „როტშილდ კონტინუუიშენ ჰოლდინგი“, რომელიც ცნობილი ბანკის — „HM როტშილდის“ მთავარი აქციონერია. აქციათა პაკეტი კი, რომლებიც ნდობით აღჭურვილ პირებს ან სხვა საიდუმლო ჰოლდინგებს ეკუთვნის, უცნობი რჩება.

ლე ვალდებულებებს ყიდულობს და დროის მოკლე მონაკვეთში მათ ასანაზღაურებლად ნარადგენს. თუ ანაზღაურებისთვის ფული არ არის, მედიაკონცერნი გაკოტრების ნიშანზე დგას. ხშირად ერთადერთ ალტერნატივად ასეთ მდგომარეობაში დაინტერესებული პირი სავალე ვალდებულებების სანაცვლოდ ხმის უფლებების ან კონტროლის მფლობელ კომპანიონად იქცევა. ასეთი, გარეგნულად დამოუკიდებელი, მედიაკონცერნი სინამდვილეში საიდუმლოდ ხდება მონოპოლის ნაწილი. კეთილსაიმედო დაფინანსების გარეშე დღეს არანაირი მილიარდანი ექსპანსია არ გამოდის. საიდან მოდის ეს ფინანსები? კიდევ რა პირობები უნდა შესრულდეს, გარდა

შედეგებით ნარმატივული კინემატოგრაფისტიკის სტრატეგია ერთ მედიაკომპანიაზე კონცენტრირება და მისი ფინანსური კონტროლირება. თავისი მილიონებით არავინ გარისკავს და არ ანარმობს კინოპროდუქციას, რომელიც საკუთარი თავისთვის რისკის გარეშე ვერ შეძლებს კაპიტალის სესხებას. სავსებით საკმარისია, აკონტროლებდე ფილმების გაყიდვებსა და სერვისების მიწოდებას საერთაშორისო მასშტაბით და კინოთეატრებში, ვიდეოთეატრებსა თუ ტელევიზიებში დაუშვა მხოლოდ ის ფილმები, რომლებიც სასურველი მიმართულებით მანიპულირებს.

მას, ვისაც ფული აქვს, შეუძლია სავსებით კანონიერი და დემოკრატიულად კორექტიული გზით იყიდოს მასობრივი მედიაგანტი. თუ ვინმეს სურს, ანონიმურად დარჩეს, თავიდან ერთ ან რამდენიმე პატარა ბანკს იყიდოს, შემდეგ კი ისინი, როგორც ნეიტრალური მესამე პირები, აბანდებს ფულს მედიაგანტში, თავად კი ჩრდილში რჩება. ამის შესახებ ბერტელსმანმა რატომღაც ჯერ კიდევ 150 წლის წინათ იცოდა. ის აშშ-ში ინვესტიციებს არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო პარტნიორების როლზე ღვივდა და მორგანის დახმარებით ახორციელებდა. დღესაც სერ ვევილინ დე როტ-შილდ (ბრიტანეთში), მისი ძმა დევიდ დე როტშილდი (საფრანგეთში) და ოჯახის სხვა წევრები ინვესტიციებს ახორციელებენ არა საკუთარი სახელით, არამედ საიდუმლო ჰოლდინგ „კონკორდიას“ გავლით. „კონკორდია“ აკონტროლებს ჰოლდინგი „როტშილდ კონტინუუიშენ ჰოლდინგი“, რომელიც ცნობილი ბანკის — „HM როტშილდის“ მთავარი აქციონერია. აქციათა პაკეტი კი, რომლებიც ნდობით აღჭურვილ პირებს ან სხვა საიდუმლო ჰოლდინგებს ეკუთვნის, უცნობი რჩება.

ტიული გზით იყიდოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, ანუ მანიპულაციის შესაძლებლობები და საბოლოო ჯამში — ძალაუფლება, რომელსაც საიდუმლოდ მოუყრის თავს პატარა ვაჭრები და დაჯგუფების ხელში.

არავის შეუძლია, დაჯინებით ამტკიცოს, რომ იცის, ვინ აკონტროლებს ამერიკის აქციონერთა საზოგადოებას და მილიარდანი კაპიტალის მქონე მედიაგანტებს სინამდვილეში. მაგრამ ამავე დროს შეუძლებელია მკვეთრი ტენდენციის იგნორირებაც. მართალია, არის სახელები, მაგალითად მერდოკი, რედსტოუნი, საბანი, გოლდენსონი, პეილი, სარნოვი, სულცერგერი, მაიერ-გრეშემი და ასე შემდეგ, მაგრამ არავის შეუძლია, დანადვილებით ამტკიცოს, რომ ეს ადამიანები საქმეში სიტყვის თქმის ოფიციალური უფლებით სარგებლობენ და მხოლოდ ქვიანი მარიონეტები არ არიან.

დღეს მასმედიის აქციათა პაკეტების დიდი ნაწილი ტრანსნაციონალურ მედიაკომპანიებსა და ჰოლდინგებს შორისაა გადანაწილებული, მათი გაკონტროლება კი იურიდიულად ძალზე რთულია. გარდა ამისა, აშშ-ში ბირჟაზე დარეგისტრირებულ ფირმებში საკუთრების ნივთიან დაკავშირებული ინფორმაციის გახსნა მანამდე არ შეიძლება, ვიდრე ერთი პირის ხელში აქციათა 5% არ მოიყრის თავს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ 11 ადამიანს, მაგალითად ოჯახს, შეუძლია ფარულად აკონტროლოს 11 სააქციო საზოგადოება, თუ თითოეულში ყველა მათგანი ინდივიდუალურად აქციების მართვაში 4,99%-იანი პაკეტით შემოიფარგლება. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ყოველი მათგანი ოფიციალურად ფლობს აქციათა 4,99%-ს 11 მედიაკონცერნში. ეს აქციები ან „ოჯახში“ რჩება, ან აბსოლუტურად ლეგალურად კონტროლდება პატარა ანონიმური ჯგუფის მიერ. ასე რომ, ერთი პატარა დაჯგუფების მიერ მასშტაბის კონტროლი შესაძლებელია და ამის შენიღბვას დიდი მცდელობა არ სჭირდება.

სააგენტო „როიტერის“ ოფიციალური მსხვილი აქციონერების გარდა, კიდევ 28 100 აქციონერის სტრუქტურულ უპრობლემოდ ფარავს საინვესტიციო და საქველმოქმედო ფონდების (34%), საპენსიო ფონდების (24%), ბანკების (4%), სადაზღვევო კომპანიების (4%), კერძო აქციონერების (2%), არაკომერციული საზოგადოების (1%) და ხელისუფლების (1%) მონაწილეობას. „ასოშიუთედ პრესი“ ოფიციალურად დარეგისტრირებულია როგორც არაკომერციული საზოგადოება, რომელიც 1500 ყოველდღიურ ამერიკულ გაზეთს აერთიანებს. ის, ვინც ამ გაზეთებს აკონტროლებს, აკონტროლებს სააგენტოსაც. ამერიკის ყოველდღიური გაზეთების უმეტესობას, შესაბამისად, „ასოშიუთედ პრესაც“, მედიაგანტების მსხვილი გამოცემები აკონტროლებს. ეს სააგენტო მსოფლიოს მასშტაბით 121 ქვეყნის 8500 გაზეთს, რადიოსადგომებსა და ტელეკომპანიას აწვდის იმ ინფორმაციას, რაც მათზე მიტოვებულია, მსხვერპლმა და მასშტაბული უნდა იცოდეს. KM.RU

კონოგრაფიული

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

ეს არის რადარი, სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის არსენალი

რადიოგადამცემი სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის არსენალიდან.

გასული საუკუნის ჯაბუბური ტექნიკა

ამ იარაღის კალიბრია 4,5 მმ, ეს იყო სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის იარაღი პომადის სახით.

მეორე მსოფლიო ომის დროინდელი ბომბი, რომელსაც ასაფეთქებელი მათარაში ჰქონდა დამალული.

მინიატურული ფოტოპარატი ანაქსი, იყენებდნენ სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის აგენტები 70-იან წლებში.

მტრედზე მიმაგრებული მინიატურული ფოტოპარატი.

ხელთათმანში დამალული მინიატურული იარაღი.

სიგარეტის კოლოფში დამალული პისტოლეტი.

პისტოლეტი ისვრის ციანდის ტყვიებს.

ბომბი დამალულია ნახშირის შიგნით, ნაკრები კი გამოიყენებოდა ასეთი კამუფლაჟის შესაქმნელად. მას გასულ საუკუნეში ცსს იყენებდა.

სათვალე შეიგნით ჩამონტაჟებული ციანდით აგენტის თვითლიკვიდაციისთვის. სამოცდაათიანი წლების ცსს-ს არსენალიდან.

ავტოკალამში ჩამონტაჟებული ფოტოპარატი.

კავსულაში მოთავსებული იარაღების კრებული ცეცერუს არსენალიდან.

ლილის სახის კომპასი. ამ კომპასით ორიენტაცია რომ აღიდგინოთ, მისი ორი ნაწილი ერთმანეთთან უნდა მიაერთოთ, რის შემდეგაც ის ჩვეულებრივ კომპასად იქცევა.

საათში ჩამონტაჟებული მინიატურული კამერა, რომელსაც მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ გერმანელი აგენტები იყენებდნენ.

ქოლგა, რომელიც ღილაკზე დაჭერით ციანდის ტყვიას ისვრის.

ფეხსაცმელში ჩამონტაჟებული რადიო გადამცემი.

ჩიბუხში დამონტაჟებული პისტოლეტი.

3 წლის ბიბანტი

3 წლის ჩინელი ჩუაო სიან 60 კილოგრამს იწონის. „პატარას“ საყვარელი საკვებია ქათმის შემწვარი ფრთები, კარტოფილი ფრი და ღორის ხორცი. მას საბავშვო ბაღში არ იღებენ. აღმზრდელებს, ისევე როგორც თავად ჩუაოს მშობლებს, ეშინიათ, თამამისას შემთხვევით თანატოლები არ გაჭყლიტოს. ჩინეთის სამხრეთით მდებარე ქალაქ გუანჩოუს მკვიდრი სიანის წონა მისი ნორმალური თანატოლებისას ხუთჯერ აღემატება. ბიჭის პირველი გამოკვლევისას მედიკებმა დაადგინეს, რომ მას ზრდის ჰორმონთან დაკავშირებული პრობლემები აქვს, იგი არა მხოლოდ არანორმალურად სუქდება, არამედ არანორმალურად იზრდება — სიმძლავრით უკვე 108 სანტიმეტრია.

7-კილოიანი ბავშვი

ბულგარეთის ქალაქ ბურგასში გიგანტი ბავშვი გაჩნდა. მისი წონა 7 კილოგრამი და 100 გრამია.

ბავშვის დედა დიაბეტით არის დაავადებული და, ექიმების თქმით, ასეთ ქალებში მძიმე ნიონიანი ბავშვის გაჩენის ალბათობა საკამაოდ დიდია. ბიჭი, რომელსაც მიგლენი დაარქვეს, ქვეყანას საკეისრო კვეთის შედეგად მოევლინა. მიგლენმა მძიმე ნიონიანი ახალშობილთა რეკორდი ვერ მოხსნა, ბრაზილიაში რამდენიმე ხნის წინათ დაიბადა გოგონა,

რომელიც 7,5 კილოგრამს იწონდა. ექიმებს კი 1955 წელს იტალიაში დაბადებული 10-კილოგრამიანი ბიჭის შემდეგ ამ მხრივ იოლად ვეღარავინ გააკვირვებს.

ჩინეთში სხვარს კაღლის ლაქვი ეყოლა

უცხოური საინფორმაციო სააგენტოების ცნობით, ჩინელი გლეხი ლიუ ნაინაგი ამტკიცებს, რომ მისმა ერთ-ერთმა ცხვარმა ძაღლის ლეკვი გააჩინა. ლეკვს ცხვრის ბენვი აქვს, სახე და ბრწყალები კი — ჩვეულებრივი ძაღლის. ქალაქ სიანის ზოოლოგიური ცენტრის მკვლევარის, გუოჩანგის განცხადებით, ძაღლისა და ცხვრის შეჯვარება არ ხდება, ვინაიდან ისინი სხვადასხვა პოპულაციას ეკუთვნიან, ამიტომ ეს შემთხვევა უნიკალურად ჩაითვა.

უკვირვასანი ავტობრავები

2003 წელს ჯონ ლენონის ხელმოწერილი უკანასკნელი ფირფიტა 525 ათას დოლარად გაიყიდა. ბოლო ალბომი მან მეუღლესთან — იოკო ონოსთან ერთად ჩაწერა.

აშშ-ის მე-16 პრეზიდენტის — აბრამ ლინკოლნის ხელმოწერა მონათა გათავისუფლების პროკლამაციაზე 1991 წელს აუქციონზე 748 ათას დოლარად გაიყიდა.

გეოგრაფიული

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

ყველაზე მაღალი შენობები

ბურჯ ღუბაი (არაბეთის გაერთიანებული ემირატები)
 მისი სიმაღლე არც მეტი, არც ნაკლები, 880 მეტრია. მსოფლიოში ყველაზე მაღალი შენობის სტატუსი მან 2009 წლის 17 იანვარს მიიღო და ამ დრომდეც ინარჩუნებს. ამ უზარმაზარ შენობაში განთავსებულია სასტუმროები, ოფისები და საცხოვრებელი ბინებიც კი.

CN TOWER (კანადა, ტორონტო)
 1975 წელს აშენებული ეს შენობა სხვადასხვა ობსერვატორიულ გამოკვლევებს ემსახურებოდა და ასევე UHF/VHF სიხშირეების გადაცემის მოვალეობებს ასრულებდა. მისი სიმაღლე 553 მეტრია და ის 1975-2007 წლებში მსოფლიოში ყველაზე მაღალი შენობა იყო.

OSTANKINO TOWERS (რუსეთი, მოსკოვი)
 აშენდა 1967 წელს და აშენების წლიდან 1975 წლამდე, სანამ Cn Tower-ი აშენდებოდა, მსოფლიოში ყველაზე მაღალი შენობა იყო. მისი სიმაღლე 510,1 მეტრია. როგორც ცნობილია, 2000 წელს ტელეანძას ტექნიკის გაუმჯობესების მიზნით რეკონსტრუქცია გახდა საჭირო.

WILLIS TOWERS OR SEAR TOWERS (ჩიკაგო)
 ეს ორი სახელი აქვს ცათამბრჯენს რომლის სიმაღლეც 523 მეტრს უტოლდება. შენობაში განლაგებულია ოფისები, საცხოვრებელი ბინები და ასრულებს ობსერვატორიის დანიშნულებასაც და UHF/VHF სიხშირეების გადაცემის ფუნქციასაც.

TAIPEI (ტაიპეი)
 აშენდა 2004 წელს, 509,2 მეტრია სიმაღლეში, ბურჯ დიბაის აშენებამდე (2004-2009) სტრუქტურულ ნაგებობებში ყველაზე მაღალ შენობად ითვლებოდა. შენობაში მხოლოდ ოფისებია განლაგებული.

მსოფლიო ფინანსური ცენტრი (შანხაი)
 შანხაის მსოფლიო ფინანსური ცენტრის მშენებლობა 2008 წელს დასრულდა. მისი სიმაღლე 492 მეტრია. შენობა ძირითადად საოფისე ფართობადაა დანიშნული, თუმცა მასში განლაგებულია სასტუმროებიც, რამდენიმე სართული კი საცხოვრებელი ბინებს ეთმობა.

ORIENTAL PEARL TOWER (შანხაი, ჩინეთი)
 აშენდა 1994 წელს, სიმაღლე 467,9 მეტრია. მისი დანიშნულება სატელევიზიო სიხშირეების გადაცემაა, თუმცა ამ უზარმაზარ ნაგებობაში საოფისე ფართობისთვისაც მოიძებნა ადგილი.

ჯონ ჰენკოკის ცენტრი (ჩიკაგო, ამერიკა)
 აშენდა 1969 წელს, სიმაღლე 457,2 მეტრია, შენობა სხვადასხვა დანიშნულებისაა — თავზე სატელევიზიო ანძა აქვს, ხოლო სართულებზე სასტუმროები, საცხოვრებელი ბინები და ოფისებია განლაგებული.

პეტრონას ტურნი (მალიზია)
 ამ ცათამბრჯენების სიმაღლე 452 მეტრია და, ძირითადად, ობსერვატორიული გამოკვლევებისა და ოფისებისთვის გამოიყენება. მშენებლობა 1998 წელს დასრულდა.

GREENLAND SQUARE ZIFENG TOWER (ჩინეთი)
 აშენდა 2008 წელს, სიმაღლე 450 მეტრს აღწევს. შენობის ფართი სრულად ჯერ არ გამოიყენება, მაგრამ საბოლოოდ ის სხვადასხვა დანიშნულებისთვის გადანაწილდება.

კოსოვოს ახალი პრეზიდენტი პოლიციული ქალი იქნება

კოსოვოს ახალი პრეზიდენტი რესპუბლიკის პოლიციის გენერალური დირექტორის მოადგილე ქალბატონი ატიფეტა იახიაგა გახდება. ამის შესახებ პრეზიდენტი პრეს-კონფერენციაზე პრემიერ-მინისტრმა ხაშიმ ტაჩიმ განაცხადა. მისი თქმით, რესპუბლიკის მომდევნო მმართველი სწორედ ატიფეტა იახიაგა გახდება, რადგან მას დეპუტატების უმრავლესობა მხარს დაუჭერს. კოსოვოში მალე საკონსტიტუციო რეფორმა ჩატარდება და პრეზიდენტს საყოველთაო არჩევნებით აირჩევენ.

ეიკაელს უნდოვლობა გააოუხსნადს

გერმანიის კანცლერის პოპულარობა მოსახლეობაში კლებას განაგრძობს. გამოკითხვის შედეგად მიღებული ახალი რეიტინგის თანახმად, ანგელა მერკელმა მხოლოდ მეექვსე ადგილი დაიკავა. გამოკითხვის მიხედვით, გერმანელებისთვის ყველაზე პოპულარული პოლიტიკოსი ყოფილი ვიცე-კანცლერი ფრანკ-ვალტერ შტიინმაიერი აღმოჩნდა. ექსპერტების აზრით, მერკელის წარუმატებლობა გერმანიის ატომურ სადგურებთან დაკავშირებულმა მისმა გადაწყვეტილებამ განაპირობა.

ერთმოქმედებიანი ბალები «თბილისი არტ კოლში»

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალების სახელმწიფო თეატრის საბალებო დასი (სამხატვრო ხელმძღვანელი ნინო ანანიავილი) მაყურებლებს «თბილისი არტ კოლში» (ნაძალადევი, ცოტნე დადიანის ქ. №26) იწვევს.

9-10 აპრილს წარმოდგენილი იყო ერთმოქმედებიანი ბალები: ნიკოლაი რიმსკი-კორსაკოვის «შეშინებული», ჟორჟ ბიზეს «პარიზში», ვოლფგანგ ამადეუს მოცარტის «ეშმაკი».

ერთმოქმედებიანი ბალები შესრულდება 16 და 17 აპრილსაც: პეტრე ჩაიკოვსკის «სამრინადა», «მოცარტინადა», პა დე დევი ბალებებიდან «მაქნატუნა» და ადოლფ ადანის «ჩიზელი»; ლუი მორო გოშტალკის «ტარანტელა» და ფრაგმენტი ქართულ სალხურ მუსიკაზე შექმნილი ერთმოქმედებიანი ბალებიდან «საბალობელი».

სექტაკლების დასაწყისი: 16 აპრილს — 18 საათზე, 17 აპრილს — 14 საათზე.

ერთმოქმედებიანი ბალები

9,10,16,17 აპრილი
14,15 მაისი
11,12,18,19 ივნისი

კონსერვატორიის მუსიკალური დირექტორი: 950566, 899451789, 155530

საბალებო დასის მენეჯერი: 14 01 18 სპატიუკ

უნივერსალური წყალი „ისიდა“

მათვის, ვისთვისაც კვირვასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

J იოდი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩიყვისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

F ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

Mn მანგანუმი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მეხსიერების გაუმჯობესებას.

Mg მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინაქარს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn თუთია — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მოზარდის ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საერთო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამიზნულია ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

მსაკველავა დააკავთ თბილისში: 899-16-30-21. 890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაველი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.

საინფორმაციო ანალიტიკური სააგენტო

ს ა ქ ი ნ ფ ო რ მ ი

www.saqinform.ge

წიდა ადრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკალო

ს.ს „ბაართიანებული ტელეკომი“	602602
შპს „ახტალი“	700818
შპს „მაგთიკომი“	200320
შპს „ჯეოსელი“	700305
შპს „ბილინი“	200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:

ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937;
ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სსპადასსპა — ქველმოქმედება — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზს
თეოდორე ბასილიანს:
ქ. ფოთი,
ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736,
მობ.: (899)936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

pirweli.com.ge

პირველი

საინფორმაციო სააგენტო

საქართველო ინტერნეტ რეზეს სერვის

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არამაზ სანაბლიძე, ზონდო მკინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანაშვილი
ვებრედაქტორი გორან ხაჩიძე
რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე,
გაზეთის ხელმძღვანელებს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 34-32-95; e-mail: info@geworld.net